

‘Natuurwaardenonderzoek Bedrijventerrein De Wieken Hoogeveen’

*Inventarisatie en beoordeling van
natuurwaarden in het kader van natuurwet-
en regelgeving*

COLOFON

Titel: **Natuurwaardenonderzoek Bedrijventerrein De Wieken Hoogeveen**

Subtitel: Inventarisatie en beoordeling van natuurwaarden in het kader van natuurwet- en regelgeving

Projectcode: 06014

Status: Eindrapport

Datum: 2 maart 2007

Auteur: Drs E. de vries & Ing. M. van der Sluis

Veldonderzoek: ing M. van der Sluis & ing. M. Wallink

Opdrachtgever: Gemeente Hoogeveen, Ingenieursbureau

Contactpersoon: Dhr. A. Wijngaarden, Dhr. H. van der Velde

EcoGroen Advies BV

Postbus 625

8000 AP Zwolle

T: 038 423 64 64

F: 038 423 64 65

I: www.ecogroen.nl

INHOUDSOPGAVE

1	Inleiding	1
1.1	Aanleiding en doelstelling	1
1.2	Situatie	1
1.3	Onderzoeksvragen en leeswijzer.....	2
2	Gebiedsgericht natuurbeleid	3
2.1	Inleiding	3
2.2	Natuurbeschermingswet 1998.....	3
2.3	Nota Ruimte.....	3
3	Beschermde en bedreigde soorten.....	7
3.1	Inleiding	7
3.2	Methodiek.....	7
3.3	Flora	8
3.4	Zoogdieren	8
3.5	Broedvogels	10
3.6	Amfibieën en reptielen.....	10
3.7	Vissen.....	11
3.8	Ongewervelden.....	11
4	Kansen voor natuur.....	12
5	Effectbeoordeling, Conclusies & Aanbevelingen	14
6	Geraadpleegde bronnen	16
Bijlagen		
I Uitsnede POP II-kaart 7 'Ecologische structuren'	
II Uitsnede NBL-Strategiekaart 'Landschap'	
III Soortenlijst	
IV Rapportage Natuurloket	
V Verspreidingsgegevens Provincie Drenthe	
VI Inventarisatiekaarten	

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding en doelstelling

De gemeenteraad van Hoogeveen heeft in haar Structuurvisie 2015–2030 aangegeven dat, naast uitbreiding van nieuwe bedrijventerreinen, eveneens oude bedrijventerreinen dienen te worden gerevitaliseerd. Voor het bedrijventerrein De Wieken is daartoe een revitaliseringsplan opgesteld waarin een grondige en gerichte herstructurering is voorgesteld.

Ten behoeve van een nadere uitwerking van het R.O.-proces is het noodzakelijk meer inzicht te verkrijgen in de aanwezige natuurwaarden in het gebied. Het voorliggende natuurwaardenonderzoek heeft als doel een overzicht te geven van de uitwerking van natuurwetgeving en natuurbeleid en geeft aan de hand van een effectbeoordeling inzicht in de noodzakelijke vervolgstappen. Het onderzoek moet voldoende informatie bieden voor het opstarten van de noodzakelijke procedures, maar dient daarnaast ook aan te geven op welke locaties kansen liggen voor natuur.

1.2 Situatie

Het bedrijventerrein 'De Wieken' aan de noordzijde van Hoogeveen, is circa 400 hectare groot en telt zo'n 600 bedrijven (zie figuur 1). Naar schatting is ongeveer 60–70% van het oppervlak bebouwd of bestraat. Met name aan de noordwestzijde en aan de oostzijde zijn open ruimten aanwezig in de vorm van een vliegveld en braakliggende gronden. Verspreid liggen er diverse wateren, variërend van sloten, kanalen (oa Industriehaven) en vijvers en poelen. Goed ontwikkelde groenstructuren zijn ondermeer aanwezig langs de Pesserdijk, Middenveldweg/Edisonstraat, Galileilaan en Achteromsedijk.

Figuur 1: Ligging van het bedrijventerrein De Wieken aan de noordzijde van de kern Hoogeveen. (Bron: Natuurloket/Topografische Dienst Emmen)

In het concept Revitaliseringsplan opgesteld door BRO (2005) worden diverse inrichtingsmaatregelen voorgesteld op het bestaande bedrijventerrein. De revitalisering zal zich niet alleen beperken tot groot onderhoud van de openbare ruimte. De komende jaren wordt de infrastructuur verbeterd (herprofilering, verkeersveiligheid) en zullen ondernemers investeren in het aanzien van hun eigen pand en de inrichting van hun voor- en achterterreinen. Een gedeelte van de terreinen op De Wieken wordt uitgegeven voor nieuwe

investeringen en er worden duurzame oplossingen gecreëerd voor energie- en watergebruik.

In het revitaliseringplan wordt gesteld dat op bedrijventerreinen die in de nabijheid gelegen zijn van, of grenzen aan gebieden met hoge(re) natuurwaarden, een groene inpassing van belang is. Groene inpassing kan benut worden om de uitstraling van het terrein te verbeteren.

Voorbeelden van groene inpassing die genoemd worden zijn:

- aanleg van een groene bufferzone, waardoor visuele scheiding ontstaat tussen bedrijventerrein en gebied met hoge(re) natuurwaarden;
- creëren van een overgangszone met een groen karakter met bijpassende bedrijven.

Ook waterberging biedt goede mogelijkheden om te combineren met ontwikkeling van natuurwaarden. In het rapport zullen diverse aanbevelingen gedaan worden voor de inpassing en ontwikkeling van natuurwaarden.

1.3 Onderzoeksvragen en leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt nader ingegaan op gebiedsgericht natuurbeleid dat uitwerking kan hebben op het plangebied. Daarbij komen de volgende vragen aan de orde:

- Zijn er significante effecten te verwachten op Vogelrichtlijngebieden en beschermde natuurmonumenten in de omgeving (Natuurbeschermingswet 1998)?;
- Zijn er effecten te verwachten op het functioneren van Ecologische Verbindingszones (EVZ) of gebieden die behoren tot de ecologische hoofdstructuur (EHS)?;
- Zijn er effecten te verwachten op waardevolle natuur buiten de EHS (weidevogelgebieden, wintergastengebieden, botanisch/ faunistisch waardevolle gebieden);

In hoofdstuk 3 worden de resultaten besproken van het veldonderzoek en de literatuurstudie naar de aanwezigheid van beschermde (Flora- en faunawet) en bedreigde (Rode lijsten) planten- en diersoorten:

- Zijn er effecten te verwachten op beschermde of bedreigde dier- en plantsoorten (Flora- en faunawet, Rode Lijsten)?;
- Met welke maatregelen zijn optredende effecten te verzachten of te compenseren?;

Naast aanwezige planten- en diersoorten is eveneens gekeken naar waardevolle landschapselementen in en in de directe omgeving van het plangebied. In hoofdstuk 4 wordt stil gestaan bij de mogelijkheid deze in te passen en te versterken.

In hoofdstuk 5 worden de belangrijkste conclusies de juridische consequenties van de ingrepen in relatie tot natuurwetgeving en -beleid samengevat.

2 GEBIEDSGERICHT NATUURBELEID

2.1 Inleiding

In het kader van dit onderzoek wordt, naast de aanwezigheid van in de Flora- en faunawet beschermde soorten (zie Hoofdstuk 3), aandacht besteed aan gebieden met een beschermingsstatus. De volgende wet- en regelgeving is daarbij van belang:

- Natuurbeschermingswet, waarin opgenomen de Vogel- en Habitatrichtlijn;
- Nota Ruimte, in het POP II uitgewerkt voor bescherming van ondermeer de Ecologische Hoofdstructuur (EHS), ganzenfoeragegebied en weidevogelgebied.

De beschermingsregimes hebben tot doel de natuurwaarden in de betreffende gebieden veilig te stellen. In sommige situaties dienen ook ruimtelijke ingrepen buiten de begrenzing van deze gebieden getoetst te worden op mogelijke schadelijke uitstralende effecten. Dit wordt ook wel 'externe werking' genoemd.

2.2 Natuurbeschermingswet 1998

Sinds 1 oktober 2005 is de bescherming van Natura 2000-gebieden – Vogel- en Habitatrichtlijngebieden – geïmplementeerd in de Natuurbeschermingswet 1998 (NB-wet). Volgens artikel 19d van deze wet moeten alle plannen die de kwaliteit van habitats kunnen verslechteren of een verstoring effect kunnen hebben op soorten, getoetst worden op hun gevolgen voor Natura 2000-gebieden. Voor projecten en handelingen die mogelijk een negatief effect hebben op de beschermde waarden van deze gebieden geldt dat het noodzakelijk is een vergunning aan te vragen bij het bevoegde gezag, meestal Gedeputeerde Staten van de provincie waarin het grootste deel van gebied gelegen is.

In de nabijheid van De Wieken liggen geen Natura 2000-gebieden. De meest dichtbijgelegen gebieden betreffen het 'Dwingelderveld' op circa 5,6 kilometer en het 'Mantingerzand' op circa 3 kilometer afstand. Gezien deze grote afstanden worden geen negatieve uitstralende effecten vanuit De Wieken op deze gebieden verwacht.

2.3 Nota Ruimte

De Nota Ruimte is één van de nota's waarin de visie van het Rijk over natuur en landelijk gebied is vastgelegd. De nota richt zich op het behoud, herstel en ontwikkeling van wezenlijke natuurlijke kenmerken en waarden. Vanuit deze doelstelling worden ondermeer de kwaliteit van de Ecologische Hoofdstructuur en nationale landschappen gewaarborgd en zijn ganzen-foeragegebied en weidevogelgebied aangewezen.

De Nota Ruimte is een zogeheten planologische kernbeslissing (PKB). Het Rijk verwacht dat provincies en gemeenten de Nota laten doorwerken in hun ruimtelijke plannen, zoals het streekplan en het bestemmingsplan.

Ecologische Hoofdstructuur (EHS)

Begrenzing

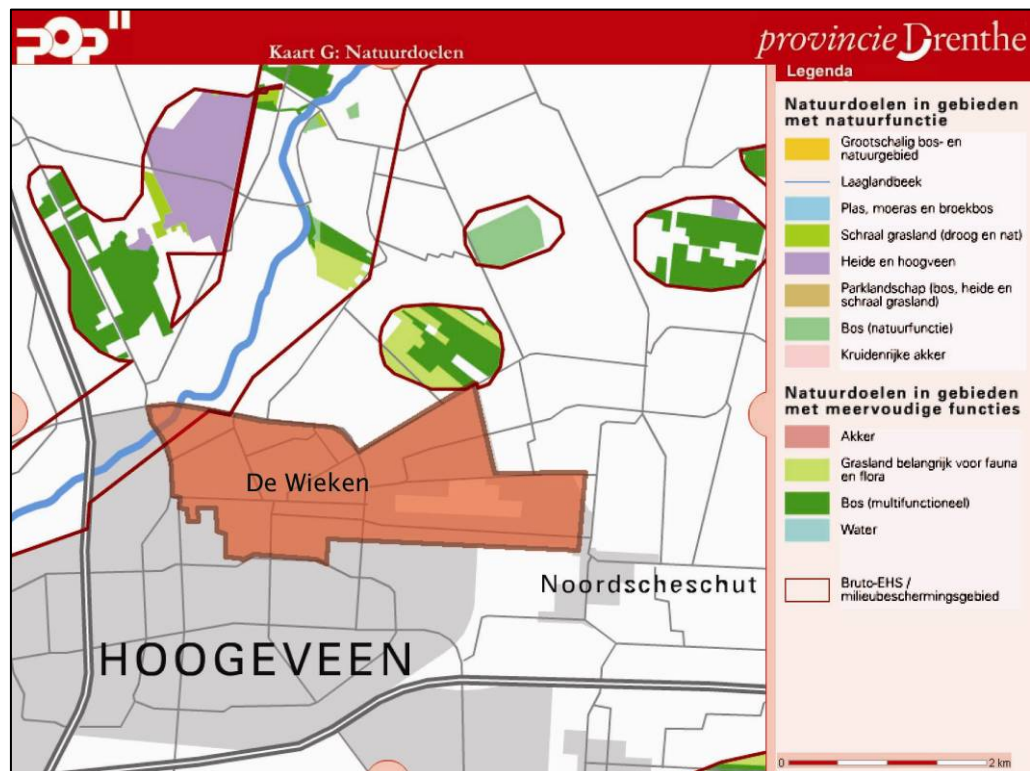
De EHS bestaat in Drenthe uit (POP II pg 223):

- Grotere bestaande natuur- en bosgebieden;
- De in het Integrale Gebiedsplan Drenthe begrensde natuur- en beheersgebieden;
- Ecologische verbindingzones (EVZ's);
- Robuuste verbindingen.

In het POP II is de EHS voor twee momenten weergegeven. De concrete EHS van dit moment en een zoekgebied voor de realisatie van de EHS in 2018. De definitieve eindsituatie van 2018 wordt vaak aangeduid met 'netto-EHS'. De concrete EHS van dit moment is weergegeven op kaart G. Deze toelichtende kaart geeft de natuurdoelen weer van de bestaande bos- en natuurgebieden, de natuurdoelen van de gebieden die zijn begrensd en verworven (nieuwe natuurgebieden) en de natuurdoelen die behoren bij de beheersgebieden.

In figuur 2 is een uitsnede uit de natuurdoelenkaart G weergegeven. Te zien is dat het plangebied aan de westzijde bij het Oude Diepje binnen de bruto-EHS is gelegen. Aan de noordzijde - ter hoogte van de Pesserdijk - grenst zij aan Bruto-EHS.

Niet zichtbaar op de kaart is de ligging van de ecologische verbindingzone nr. 6 'Oude Diep'. Dit beekdal wordt ter hoogte van Hoogeveen heringericht en loopt daarmee door het noordwestelijk deel van het bedrijventerrein.

Figuur 2
Uitsnede uit de natuurdoelenkaart G van het POP II waarop de bruto-EHS is weergegeven. Het plangebied is geel omkaderd. Te zien is dat het plangebied geheel binnen de EHS is gelegen.

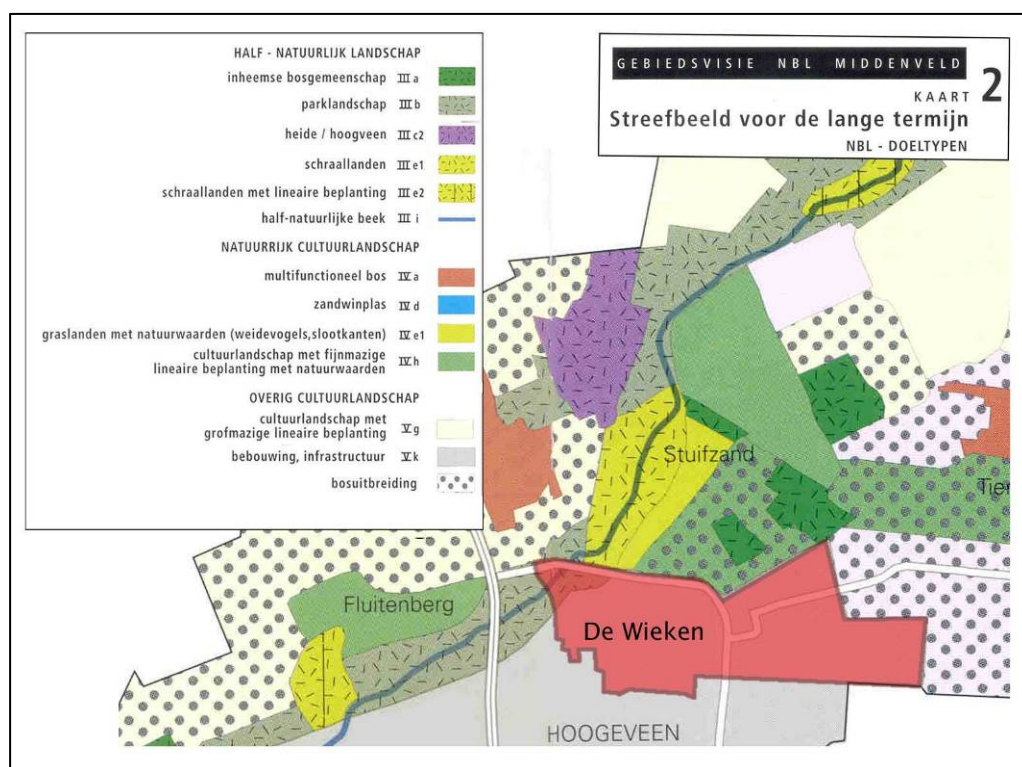
In de 'Gebiedsvisie Natuur, Bos en landschap Middenveld' (Hamming *et al.* 1998) is voor het gebied rond De Wieken aangegeven wat de streefbeelden

voor de langere termijn zijn (zie figuur 3). Het overgrote deel van het bedrijventerrein heeft geen natuurdoelstelling. Uitzondering is de noordwestelijke punt in het beekdal van het Oude Diep dat ook binnen de bruto EHS valt. Dit gedeelte heeft als natuurdoeltype “Parklandschap”, vallend onder de hoofdgroep “Halfnatuurlijk landschap”. De gebiedsvisie zegt hier over:

(...) het beheer is zowel gericht op natuurlijke processen als ruimtelijke patronen. De fysische eigenschappen van de plek worden grotendeels in stand gehouden; de waterhuishouding (kwantiteit en kwaliteit) wordt gereguleerd ten behoeve van bepaalde natuurwaarden. (...) Door middel van begrazing wordt gestreefd naar een mozaïek van bos, struweel en open terrein.

Gezien deze bestemming lijkt uitbreiding of nieuwsvestiging van bedrijven aan beperkingen gebonden.

Verder is in figuur 3 te zien dat vrijwel overal aan de noord- en oostzijde van het bedrijventerrein bosuitbreiding beoogd wordt. Dit betekent een verdichting van het huidige, overwegend open cultuurlandschap.

Figuur 3: Uitsnede uit de kaart ‘Streefbeeld voor de lange termijn’ uit de Gebiedsvisie NBL Middenveld. In de legenda is aangegeven welke doeltypen worden nagestreefd. Het plangebied is gemarkeerd met een rood vlak. Opvallend is de bosuitbreiding die vrijwel overal aan de noordzijde van Hoogeveen beoogd wordt.

Beschermingsstatus

Voorop staat dat het zoneringsbeleid uit het POP II het toetsingskader is voor ruimtelijke plannen en activiteiten. De bescherming van de EHS werkt door in de streekplanzones van het POP en de bestemmingsplannen van de gemeente.

Vestiging en uitbreiding van bedrijven dient getoetst te worden aan het beleid voor EHS. De kern van de afweging vormt daarbij het 'nee, tenzij' principe. Dit wil zeggen dat schadelijke ingrepen niet zijn toegestaan, tenzij er andere

belangen zijn die de ingreep rechtvaardigen. Ook zijn compenserende maatregelen voorgeschreven. De provincie heeft een compensatieverordening opgesteld als uitwerking van het Provinciaal omgevingsplan Drenthe, de Habitatrictlijn en de Nota Ruimte. Uitgangspunt van de verordening is dat er geen netto-verlies aan waarden mag optreden. De gemeente heeft deze compensatieverordening vastgesteld (Gemeente Hoogeveen 2005). In sommige situaties is een zogenaamde saldobenadering mogelijk. Dit kan wanneer een aantal plannen of projecten in één ruimtelijk plan wordt ingediend, gericht op het per saldo verbeteren van de kwaliteit en/of kwantiteit van de EHS op gebiedsniveau.

Overige natuurwaarden

Op de kaart in Bijlage I zijn de overige natuurwaarden weergegeven afkomstig van de zogenaamde 'ecologische structuurkaart' uit het POP II. Te zien is dat behalve de eerder genoemde ligging van het Oude Diep in de noordwestzijde van het plangebied, er geen ecologische structuren aanwezig zijn. Wel grenst De Wieken aan de noordoost- en westzijde aan open gebied 'gebieden met wijken' en zijn direct ten noorden van de Pesserdijk enkele percelen aanwezig die zij aangemerkt als 'Bos- en natuurgebied'. Hieronder bevindt zich een 'soortenrijk loofbosje'.

Geadviseerd wordt aan de noordoostzijde van het bedrijventerrein een groene buffer aan te brengen die de Pesserdijk afschermt. Van hieruit zijn ook diverse groene verbindingen te maken die het buitengebied via bedrijventerrein met het stadscentrum verbinden. Hier wordt in hoofdstuk 4 verder op in gegaan.

3 BESCHERMDE EN BEDREIGDE SOORTEN

3.1 Inleiding

In verband met de op 1 april 2002 in werking getreden Flora- en faunawet is het noodzakelijk om vooraf te toetsen of ruimtelijke ingrepen en andere activiteiten niet conflicteren met aanwezige beschermde plant- en diersoorten. Indien beschermde soorten schade of hinder ondervinden van ingrepen of activiteiten kan het noodzakelijk zijn ontheffing annex artikel 75 van de Flora- en faunawet aan te vragen bij het Ministerie van LNV. Voor veel algemeen voorkomende soorten – de zogenaamde Tabel 1-soorten – geldt in deze situatie automatisch ontheffing van een aantal verbodsartikelen uit de Flora- en faunawet. Daarom is het van belang vooral te kijken naar de aanwezigheid van juridisch zwaarder beschermde soorten, de soorten van Tabel 2 en 3.

Vanwege de dynamiek van de natuur hebben verspreidingsgegevens van planten- en diersoorten een beperkte houdbaarheid. Voor een betrouwbaar en juridisch geaccepteerd ecologisch onderzoek mogen gegevens veelal niet ouder zijn dan 3-5 jaar. Omdat de planhorizon voor het revitaliseringproject circa 10 jaar bedraagt is het niet zinvol op dit moment al een uitputtend en vlakdekkend veldonderzoek uit te voeren om alle planten- en diersoorten in kaart te brengen.

In dit stadium is daarom volstaan met een globale toetsing aan de hand van enkele bekende verspreidingsgegevens van beschermde en bedreigde soorten en een veldbezoek. In combinatie met de terreingesteldheid (biotopen) en 'expert judgement' kan op deze manier voldoende betrouwbaar ingeschat worden welke knelpunten verwacht mogen worden en of aanvullend onderzoek in een later stadium wenselijk is.

3.2 Methodiek

In 2005 en 2006 is door EcoGroen Advies een ecologisch onderzoek uitgevoerd op bedrijventerrein De Wieken. Er is gebruik gemaakt van een dagbezoek in 22 juni 2006 en een avondbezoek op 17 juli 2006 (beide bezoeken zijn uitgevoerd door twee personen). Het avondbezoek was specifiek gericht op het in kaart brengen van vleermuisactiviteit.

Daarnaast zijn verspreidingsgegevens van flora, amfibieën en reptielen opgevraagd bij de Provincie Drenthe en zijn verspreidingsatlassen (zie Geraadpleegde bronnen) geraadpleegd.

Alle relevante waarnemingen van soorten zijn weergegeven op verspreidingskaarten in Bijlage VI. In Bijlage III is een overzichtelijke soortenlijst opgenomen.

Volledigheid van gegevens

In Bijlage IV is een rapportage weergegeven van het Natuurloket van de vier kilometerhokken waar het plangebied in gelegen is. Van diverse soortgroepen is per kilometerhok de actualiteit en volledigheid van verspreidingsgegevens weergegeven, evenals het aantal soorten dat een beschermingsstatus heeft in de Flora- en faunawet of een status op de Rode lijst.

Te zien is dat de groep van vaatplanten redelijk tot goed onderzocht is in alle hokken en dat er geen juridisch zwaarder beschermde soorten (lijst 2/3) aanwezig zijn. De groepen zoogdieren, vissen, reptielen zijn niet onderzocht. De groepen amfibieën en insecten (dagvlinders, libellen en sprinkhanen) zijn goed tot niet onderzocht.

Aan de hand van de uitgevoerde veldbezoeken in 2005 en 2006 konden

kennisleemten m.b.t. de soortengroepen reptielen, amfibieën en vissen volledig ingevuld worden. Op basis van aanwezige biotopen kon tevens een betrouwbare inschatting gemaakt worden over de aanwezigheid van soorten uit de groepen zoogdieren en insecten.

3.3 Flora

Verspreid in het onderzoeksgebied zijn natuurlijke groeiplaatsen aangetroffen van de laag beschermde Brede wespenorchis, Koningsvaren en Zwanebloem (FFW tabel 1). Voor schade aan bovenstaande soorten geldt automatisch vrijstelling van de verbodsartikelen 8 uit de Flora- en faunawet en is het aanvragen van ontheffing niet noodzakelijk.

Langs de Edisonstraat, Stephensonstraat, Achteromsedijk en de AG Bellstraat zijn ingezaaide bermen met beschermde/ bedreigde soorten aanwezig zoals Steenanjer (FFW tabel 2 + RL3), Wilde marjolein (FFW tabel 2), Rapunzelklokje (FFW tabel 2 + RL3), Grasklokje (FFW tabel 1), Kattendoorn (RL4) en Korenbloem (RL4). Daarnaast zijn lokaal groeiplaatsen van Kleine maagdenpalm aanwezig op het bedrijventerrein en bevinden zich groeiplaatsen van Waterdrieblad (FFW tabel 2+ RL4) en Krabbenscheer (RL4) in tuinvijvers.

Bovenstaande plantensoorten zijn allen ingezaaid/ aangeplant. Voor het verwijderen van gekweekte exemplaren van beschermde plantensoorten geldt een vrijstelling ('Vrijstelling voor gekweekte planten behorende tot een inheemse beschermde plantensoort; Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten, artikel 9').

De meest waardevolle vegetaties zijn te vinden langs en in de nabijheid van de spoorlijnen in het onderzoeksgebied, zowel de spoorlijn Hoogeveen-Assen als het goederenlijntje langs de A.G. Bellisstraat – Anton Philipsstraat. Langs de spoorlijnen zijn soorten aangetroffen als Muurpeper, Klein vogelpootje, Hazenpootje, Zilverhaver, Sint janskruid, Brem, Wit vetkruid, Gewoon biggenkruid, Schapenzuring, Gewone veldbies, Brem, Stijf havikskruid en Rankende helmbloem. Deze soortensamenstelling duidt op droge, zure omstandigheden.

In de sloot langs het talud van de spoorlijn Hoogeveen-Assen staan soorten als Wateraardbei (RL4), Moerasspirea, Holpijp, Bitterzoet en Bosbies. In de berm ten zuiden van de Edisonstraat is een bijzondere vegetatie aanwezig met kenmerkende vochtige heidesoorten als Tormentil en Dopheide.

Genoemde locaties met bijzondere vegetaties zijn op de verspreidingskaart in Bijlage VI aangegeven. Zij kunnen als basis dienen voor de inpassing of verdere ontwikkeling van natuurwaarden op het bedrijventerrein.

3.4 Zoogdieren

Van deze soortgroep is geen informatie aanwezig via het Natuurloket. Toch kan op basis van de aangetroffen soorten en de terreinkenmerken wel een inschatting gemaakt worden van de soortensamenstelling in het plangebied. Op basis van informatie van het avondbezoek, bekende verspreidingsgegevens en terreinkenmerken zijn de middelhoog beschermde Steenmarter (FFW tabel 2) en strikt beschermde vleermuizen (allen FFW tabel 3) te verwachten.

Steenmarter

Van Steenmarter zijn verspreid in de gehele provincie Drenthe waarnemingen bekend (www.waarneming.nl). Binnen hun leefgebied kunnen ze tientallen schuilplaatsen hebben in takkenhopen, boomholtes, dichte struwelen, op zolders en in kruipruimten. Een deel (3-5) hiervan wordt regelmatig gebruikt

(Lange *et al.* 1994) en is wettelijk beschermd. Door de sloop of renovatie van bebouwing kunnen deze schuilplaatsen vernietigd of verstoord worden.

Vaste verblijfplaatsen van Steenmarter zijn niet uit te sluiten op het bedrijventerrein. Geadviseerd wordt om bij renovatie en sloop van oudere gebouwen – eventueel gelijktijdig met een vleermuisonderzoek – een controle te laten uitvoeren. Werkzaamheden buiten het voortplantingseizoen (half maart tot en met augustus) zijn niet schadelijk.

Vleermuizen

Tijdens het vleermuisonderzoek op 17 juli 2006 is gericht gezocht naar vlieg- en jachtroutes en foerageergebieden. Op basis van het uitgevoerde avondbezoek en de bouwtechnische aard van de aanwezige bebouwing is ook een inschatting gemaakt van de geschiktheid van gebouwen voor verblijfplaatsen van vleermuizen.

Tijdens het onderzoek zijn zes vleermuisensoorten vastgesteld: Gewone dwergvleermuis, Laatvlieger, Watervleermuis, Meervleermuis, Rosse vleermuis en Ruige dwergvleermuis.

Gewone dwergvleermuis

Vaste verblijfplaatsen van Gewone dwergvleermuis zijn naar verwachting aanwezig in de omgeving van het station en in de woonwijk Krakeel. Mogelijk zijn ook vaste verblijfplaatsen van Gewone dwergvleermuis aanwezig op het bedrijventerrein in de omgeving van de Edisonstraat. Belangrijke jacht- en vliegroutes voor Gewone dwergvleermuis worden gevormd door de Pesserdijk en Stuifzandseweg (inclusief de oversteek van de Middelveldweg/Edisonstraat).

Laatvlieger

Van Laatvlieger is eveneens een vaste verblijfplaats te verwachten in de omgeving van het station. Van deze soort is een jachtroute aanwezig langs de Stuifzandseweg. Aangetroffen Laatvliegers langs de Pesserdijk zijn naar verwachting afkomstig van bekende kolonies in Tiendeveen (Ecogroen Advies 2005).

Meervleermuis

Meervleermuis heeft naar verwachting een vaste verblijfplaats in (één van de) dorpen (b.v. Noordscheschut, Nieuweroord, Geesbrug of Zwinderen) langs de Verlengende Hoogeveensche Vaart. De Industriehaven en de Verlengde Hoogeveensche vaart vormt een belangrijke jachtroute voor Meervleermuis.

Watervleermuis

Watervleermuis heeft naar verwachting een kolonie in de bosgebieden tussen Hoogeveen en Tiendeveen. Naar verwachting loopt over het onderzoeksgebied een vliegroute van Watervleermuis langs weinig/ onverlichte bouselementen.

Ruige dwergvleermuis en Rosse vleermuis

Ruige dwergvleermuis en Rosse vleermuis zijn in (zeer) lage aantallen waargenomen. Exacte locaties van verblijfplaatsen zijn onduidelijk. Beide soorten maken geen gebruik van jacht- en vliegroutes.

Vooralsnog lijken er geen vaste verblijfplaatsen aanwezig te zijn in het onderzoeksgebied. Op de kaart in Bijlage VI zijn locaties met potentie voor verblijfplaatsen voor vleermuizen en belangrijke vlieg- en jachtroutes weergegeven. Bij ingrepen aan bebouwing met potentie voor vaste verblijfplaatsen dient eerst onderzocht te worden of vleermuizen aanwezig zijn. Daarnaast is het belangrijk dat laanbomen/ bouselementen langs

belangrijke vliegroutes aanwezig blijven en deze tijdens nachtelijke uren niet overmatig belicht worden.

3.5 Broedvogels

In het onderzoeksgebied zijn twee bedreigde vogelsoorten van de Rode Lijst aangetroffen, namelijk Kneu en Huismus. Het voorkomen van Kneu beperkt zich tot enkele ruig begroeide, braakliggende terreinen. Huismus komt daarentegen verspreid in het gehele gebied voor, waarbij de voorkeur uitgaat naar gebouwen met pannendaken.

Daarnaast is op één plek een broedlocatie aanwezig van de ontheffingsplichtige Grote Bonte specht (zie ook onderstaand kader).

Ontheffing vaste verblijfplaatsen van broedvogels

Van enkele vogelsoorten zijn de vaste rust- en verblijfplaatsen jaarrond beschermd, omdat deze soorten slecht in staat zijn nieuwe nesten te creëren of omdat zij ook buiten het broedseizoen afhankelijk zijn van hun verblijfplaats. Het gaat hierbij om boombewonende roofvogels, spechten en uilen. Voor het verwijderen van dergelijke verblijfplaatsen is te allen tijde een ontheffing vereist.

Bron: www.minlnv.nl

Overige, minder algemene broedvogelsoorten zijn Boomkruiper, Boomklever, Bosrietzanger, Fitis, Grasmus, Groenling, Meerkoet, Rietgors, Witte kwikstaart, Zwarte mees en Zwarte roodstaart.

Alle broedvogelsoorten zijn strikt beschermd. Het is veelal niet mogelijk ontheffing te verkrijgen voor verbodsbepalingen die gelden voor broedvogels. Er mogen daarom geen activiteiten worden ondernomen op locaties waar nesten of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van de vogels aanwezig zijn. Werkzaamheden die broedbiotopen van vogels verstoren of beschadigen dienen buiten het broedseizoen van de aanwezige vogels te worden opgestart. Voor de meeste soorten kan de periode tussen 15 maart en 15 juli worden aangehouden als broedseizoen. De broedperiode verschilt echter per soort en soms ook per jaar en we wijzen erop dat in het kader van de Flora- en faunawet voor het broedseizoen geen standaardperiode wordt gehanteerd. Van belang is of een broedgeval wordt verstoord, ongeacht de datum.

Het is sterk aan de raden om bosgebied (en in het bijzonder bomen met nestholten) met Grote Bonte specht in te passen. Op deze wijze kan voorkomen worden dat ontheffing voor deze soort dient te worden aangevraagd. Verder dient er bij sloop en renovatie van gebouwen rekening gehouden te worden met broedvogels in de gebouwen gedurende het broedseizoen, zoals Huismus en Zwarte roodstaart.

3.6 Amfibieën en reptielen

Verspreid in het plangebied is de strikt-beschermd Poelkikker (FFW tabel 3) aangetroffen. Leefgebied bestaat uit tuinvijvers, ondiepe gegraven putten met rijke oevervegetatie en rijk begroeide sloten. Daarnaast zijn de laag-beschermd Bastaardkikker, Bruine kikker en Gewone pad waargenomen. Voor schade aan deze laag beschermd en algemeen voorkomende soorten geldt

automatisch vrijstelling van de verbodsartikelen 9, 11 en 12 uit de Flora- en faunawet.

Poelkikker

Locaties waar Poelkikker voorkomt dienen gevrijwaard te blijven van schadelijke invloeden. Zowel het watermilieu als de directe leefomgeving is van belang voor de soort. Indien schade onvermijdelijk is dient ontheffing annex artikel 75C van de Flora- en faunawet aangevraagd te worden. Daarbij dient er wel rekening mee gehouden te worden dat schadelijke werkzaamheden beperkt zijn tot de perioden in het jaar waarin de soort weinig of niet actief is (overwinteringsperiode 15 november – 30 maart) en dat de gunstige staat van instandhouding gewaarborgd moet blijven, oftewel dat voldoende geschikte voortplantings- en overwinteringsgebieden aanwezig moet blijven.

Reptielen

Reptielen zijn niet uit het gebied bekend of te verwachten (RAVON, WARD en Natuurloket).

3.7 Vissen

Tijdens het veldonderzoek op 16 juni 2005 zijn geen beschermde vissoorten aangetroffen. Op basis van de terreingesteldheid worden deze ook niet verwacht.

In het gebied ten zuiden van Hoogeveen is in 2003 de strikt beschermde Grote modderkruiper (FFW tabel 3) aangetroffen (EcoGroen Advies 2002). Ook bij overzetacties t.b.v. van de aanleg van bedrijventerrein Buitenvaart I is de soort aangetroffen (Alterra 2002). Deze soort is niet uit te sluiten in de Industriehaven, maar is daarbuiten niet te verwachten op het bedrijventerrein.

3.8 Ongewervelden

In deze categorie vallen de soortgroepen vlinders, libellen, sprinkhanen en andere ongewervelden als mieren. Er zijn vrijwel geen onderzoeksgegevens bekend uit het plangebied. Gezien de aanwezige biotopen zijn echter geen juridisch zwaarder beschermde soorten te verwachten waarvoor ontheffing annex artikel 75 van de Flora- en faunawet nodig zal zijn. Dergelijke soorten zijn veelal zeer kritisch en daardoor gebonden aan zeer specifieke biotopen die op het bedrijventerrein afwezig zijn.

4 KANSEN VOOR NATUUR

Met uitzondering van enkele relicten is weinig natuurlijk groen en water op het huidige bedrijventerrein aanwezig. Het strekt tot de aanbeveling bij de herinrichting meer natuur in te brengen en wel op een zodanige wijze dat er langgerekte linten ontstaan die het buitengebied met de stadskern verbinden. Via dergelijke groene en blauwe ‘vingers’ kunnen planten en diersoorten zich verplaatsen tot midden in het stedelijk gebied.

Momenteel vormt het bedrijventerrein een betonnen schil aan de noord en noordoostzijde van Hoogeveen tussen enerzijds het natuurrijke buitengebied rond Stuifzand en Tiendeveen en anderzijds de groene kernen in het stadscentrum (Bentinckspark, Scholenpark, snelwegzone). Het is daarmee een onneembare barrière voor de uitwisseling van flora en fauna.

Aangrijpingspunten voor de ontwikkeling van meer natuur op het bedrijventerrein zijn:

- inpassing van de bestaande waardevolle groenelementen;
- aanpassing van aanwezige waterlopen met natuurlijke oeverzones (m.n. Industriehaven en enkele sloten);
- strategisch situeren en natuurlijk inrichten van locaties voor waterberging;
- inrichten en versterken van groene assen langs het Oude diep-goederenspoor-Kanaalweg, Edisonstraat-Galileilaan en Achteromse dijk.

Onderstaand is een en ander nader toegelicht.

Inpassing van bestaande natuurwaarden

Aan de hand van een veldbezoek zijn ‘landschappelijke elementen’ en bijzondere vegetatie (zie ook §3.3) op het bedrijventerrein in beeld gebracht. Deze zijn op kaart weergegeven, inclusief toelichting, in Bijlage VI. Opvallend is dat op enkele locaties nog overblijfselen aanwezig zijn van oude kavelgrenzen, laantjes en bospercelen van voor de aanleg van het bedrijventerrein. De leeftijd hiervan kan geschat worden op meer dan 100 jaar oud.

Fraaie voorbeelden van tweezijdige oude eikenlanen zijn te vinden langs de Stuifzandse weg, het verlengde van de Pesserdijk, de Dieselstraat en de Edisonstraat t.h.v. de Dieselstraat. Deze lanen blijken ook van groot belang als vliegrouwe voor enkele vleermuissoorten (zie ook §3.4)

Het traject van de goederenspoorlijn heeft zeer voedselarme bermen waar een kenmerkende en waardevolle schraallandvegetatie voorkomt (zie ook 3.3). Het spoor loopt ter hoogte van de kruising A.G. Bellisstraat/Voltastraat door een vochtig loofbosje van relatief grote omvang.

Bij de herinrichting van het bedrijventerrein kan getracht worden de genoemde landschappelijke waarden in te passen en waar mogelijk te versterken. Door de locaties op te nemen in een groene (of blauwe) as kan hun waarde voor flora en fauna sterk vergroot worden. Dit wordt onderstaand verder uitgewerkt.

Inrichten en versterken van Groene en Blauwe assen

Zoals gezegd vormt het bedrijventerrein een barrière voor groene en blauwe verbindingen tussen het buitengebied aan de noord- en noordoostzijde en het centrum van Hoogeveen. Op basis van de huidige infrastructuur en ligging van water en groen zijn een aantal verbindingen denkbaar. Deze zijn ook op kaart in Bijlage VI aangegeven.

I) Groene As tussen het Oude Diep, via de goederenspoorlijn naar de Kanaalweg.

Deze verbinding schakelt de natuur van het beekdal van het Oude Diep met de groene en waterrijke omgeving van het Bentinckspark en de zone tussen de Industriehaven en de Vos van Steenwijklaan. In dit tracé kan het loofbosje ter hoogte van de kruising A.G. Bellisstraat/Voltastraat worden opgenomen, evenals de relatief brede ruimte die aanwezig is langs het goederspoor. De wijk (in de betekenis van watergang) die in de kanaalweg ligt heeft een goede waterkwaliteit en relatief hoge natuurwaarden (oa Krabbescheervegetaties).

II) Groene As Edisonstraat (Pesserdijk)–Galileilaan–Bentinckspark

Langs dit tracé liggen lokaal al diverse waarden. Ter hoogte van de Pesserdijk kruisen diverse oude eikenlanen en liggen enkele oude bosrestantjes. Ter hoogte van het vliegveld ligt een brede groenberm met sloten en struweel. Dit tracé sluit eveneens aan op de genoemde groene en waterrijke omgeving ter hoogte van het Bentinckspark.

III) Groene As Edisonstraat–Achteromse dijk–Molenweg

Dit tracé volgt een oude dijk en bestaat deels al uit een groensingel waarin een fietspad gelegen is. De verbinding is oost–west en sluit aan op het open buitengebied boven Noordseschut.

IV) Blauwe as Industriehaven

Het water van de Industriehaven kent een harde beschoeiing. Hier valt veel winst te behalen door lokaal een natuurlijke oever aan te brengen. Verder zijn er enkele natte dwarsverbindingen zoals langs de Galileilaan, Kanaalweg, Sportcentrum 't Noord en Hoogeveense Vaart. Langs de laatstgenoemde is een ecologische verbindingzone aanwezig.

Deze Blauwe As sluit aan op de Groene Assen I en II en III waardoor een sterke 'blauw–groene dooradering' van het hele bedrijventerrein ontstaat.

5 EFFECTBEOORDELING, CONCLUSIES & AANBEVELINGEN

Volgens de Algemene wet Bestuursrecht (AwB, 4 juni 1992) mag een bestemmingsplan geen onderdelen bevatten die de uitwerking ervan onmogelijk maken. In de ecologische paragraaf van een bestemmingsplan dient daarom gemotiveerd te worden dat er uitzicht is op ontheffing annex artikel 75 van de Flora- en faunawet of vergunningverlening annex artikel 19d van de Natuurbeschermingswet 1998 - voor zover beide wetten van toepassing zijn.

Dit wil niet zeggen dat ontheffing of vergunning op voorhand verleend moet zijn, maar wel dat voldoende gemotiveerd moet worden dat de beoogde activiteiten of ingrepen geen zodanige schade aan beschermde soorten of habitat veroorzaken, dat ontheffing cq. vergunning onthouden zal worden. In veel situaties kan op voorhand worden ingeschat of ontheffing cq. vergunning zal worden verleend op basis van soortgelijke situaties elders en een scan van beschikbare informatie over de verspreiding van soorten.

Gebiedsgericht natuurbeleid

Het enige gebiedsgerichte natuurbeleid dat uitwerking heeft op het bedrijventerrein is de bescherming van de EHS. Effecten op gebieden die vallen onder de Natuurbeschermingswet (Vogel- en Habitatrichtlijngebieden en Natuurmonumenten) zijn uit te sluiten vanwege de grote tussenliggende afstanden.

Het plangebied-gedeelte aan de westzijde bij het Oude Diep ligt binnen de bruto-EHS. Aan de noordzijde - ter hoogte van de Pesserdijk - grenst het bedrijventerrein aan Bruto-EHS. Afhankelijk van de wijze waarop de herinrichting van het terrein plaats vindt kunnen beperkingen opgelegd worden om negatieve effecten op de aanwezige natuurwaarden en het functioneren van de EHS te voorkomen. Geadviseerd wordt om in ieder geval de groene bufferzone langs de Pesserdijk te handhaven en waar mogelijk te versterken.

Soortbescherming

De natuurwaarden van het plangebied zijn relatief laag.

In de groep Flora zijn geen natuurlijke standplaatsen van ontheffingsplichtige soorten aanwezig. Wel zijn er veel ingezaaide wegbermen met bijzondere soorten. Lokaal zijn minder algemene vegetaties te vinden, zoals langs beide spoorlijnen.

Ontheffingsplichtige soorten zijn te verwachten in de groepen zoogdieren, broedvogels en amfibieën.

Steenmarter en vleermuizen

Het voorkomen van de middelhoog-beschermde Steenmarter is niet uit te sluiten. Deze soort heeft ondermeer verblijfplaatsen in gebouwen. Geadviseerd wordt om bij renovatie en sloop van oudere gebouwen - eventueel gelijktijdig met een vleermuisonderzoek - een controle te laten uitvoeren.

Werkzaamheden buiten het voortplantingseizoen (half maart tot en met augustus) zijn niet schadelijk.

In sommige gebouwen kunne vaste verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn. Deze locaties zijn op kaart (bijlage VI) gemarkeerd. Alle vleermuizen zijn strikt beschermd in Tabel 3 van de Flora- en faunawet en Bijlage IV van de

Habiatrichtlijn. Bij ingrepen aan deze bebouwing dient eerst onderzocht te worden of vleermuizen aanwezig zijn.

Een aantal vleermuissoorten heeft jacht- en vliegroutes in het gebied. Het gaat om de Stuijzandseweg, de Pesserdijk en de Industriehaven (Meervleermuis). Bij ingrepen aan deze verbindingen dient ontheffing annex artikel 75C van de Flora- en faunawet aangevraagd te worden.

Poelkikker

De strikt beschermde Poelkikker (Tabel 3 Flora- en faunawet) komt lokaal in lage aantallen voor. Voor schade aan zijn leefgebied is een ontheffing annex artikel 75C van de Flora- en faunawet noodzakelijk.

Aanbevelingen

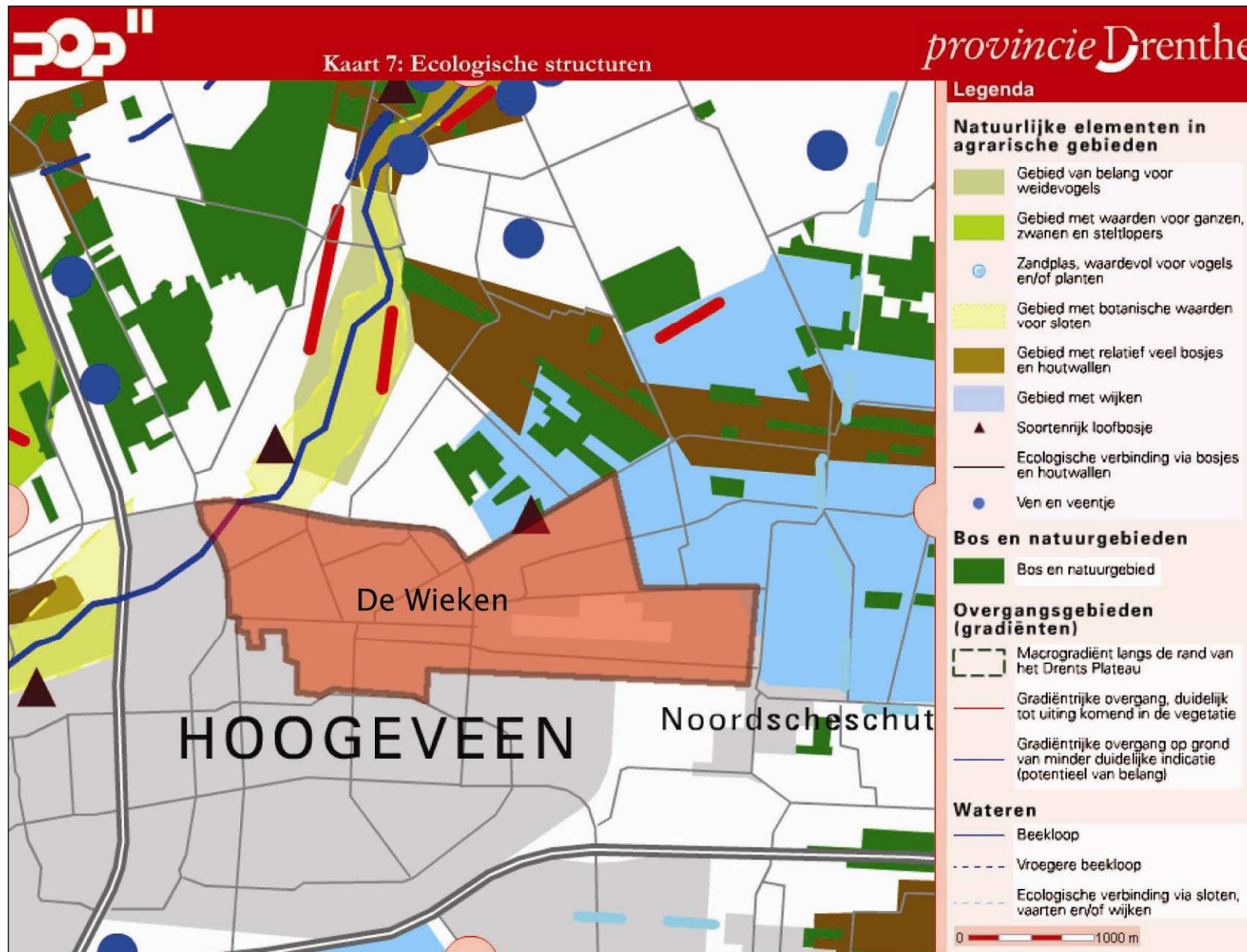
Op het bedrijventerrein zijn zeer lokaal plekken met hogere natuurwaarden aanwezig, vooral in de vorm van oude (tweezijdige) eikenlanen. Daarnaast is water aanwezig in de vorm van de Industriehaven en enkele sloten, zij het zonder natuurlijke oevers. Aanbevolen wordt de bestaande groene en blauwe elementen met elkaar te koppelen zodat assen ontstaan die het buitengebied van Hoogeveen verbinden met het centrum.

6 GERAADPLEEGDE BRONNEN

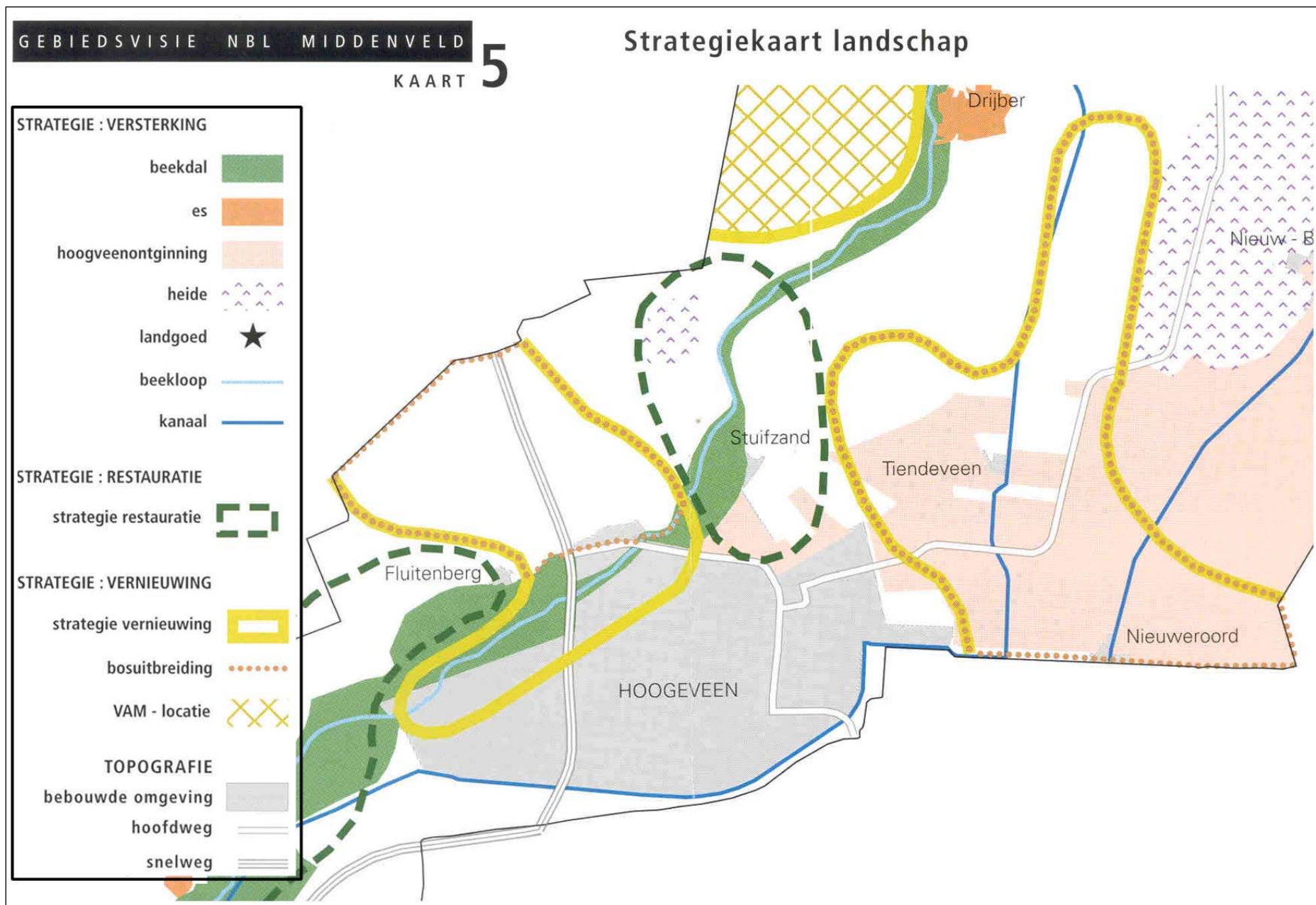
- Brink H. van den, *et. al.* (1996). *Broedvogels van Drenthe*.
- BRO (2005). Revitaliseringsplan bedrijventerrein De Wieken, Hoogeveen. Eindrapport, Deel I. Vught, 13 december 2005
- Broekhuizen, S. et al. (1992). Atlas van de Nederlandse zoogdieren. Stichting uitgeverij KNNV, 3^e herziene druk, Utrecht.
- Gemeente Hoogeveen (2005). Compensatieverordening Bos, Natuur en Archeologie. Vastgesteld 24 januari 2005, Gemeenteraad Gemeente Hoogeveen.
- Hamming et al. (1998). Gebiedsvisie Natuur, Bos en Landschap Middenveld. Ministerie van LNV, Provincie Drenthe.
- Krijgsveld, K.L., S.M.J. van Lieshout, J, van der Winden & S. Dirksen 2004. Verstoringsgevoeligheid van vogels. Literatuurstudie naar de reactie van vogels op recreatie. Bureau Waardenburg bv (rapport 03-187) in opdracht van Vogelbescherming Nederland.
- Ministerie van LNV (2004). Besluit van de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit TRCJZ/2004/5727, houdende vaststelling van rode lijsten flora en fauna.
- Dijkstra. A.C.J., et. al. (2003). *Dagvlinders in Drenthe*. Voorkomen en verspreiding 1990–2001.
- Provincie Drenthe (1992). *Natuur in Drenthe*. Achtergronddocument bij het Provinciaal natuurbeleidsplan Drenthe. Milieukartering Drenthe.
- Provincie Drenthe (1997). *Ecologische verbindingzones*. Gebiedsvisie Natuur, Bos en Landschap. Ministerie van Landbouw, Natuur en Visserij Directie Noord, Provincie Drenthe.
- Provincie Drenthe (2001). *Natuur- en landschapsdoelen in Drenthe*. Ontwerp–Integraal Gebiedsplan.
- Provincie Drenthe (2002). *Nota Flora en Fauna*. Beleid en uitvoering wetgeving.
- Provincie Drenthe (2003a). *Integraal gebiedsplan Natuur- en Landschapsdoelen in Drenthe*.
- Provincie Drenthe (2003b). *Compensatieverordening Bos, Natuur, Landschap en Archeologie*. Februari 2003.
- Provincie Drenthe (2004a). *Provinciaal Omgevingsplan II*. Definitieve tekst juli 2004. Provincie Drenthe Assen.
- Provincie Drenthe (2004b). *EHS-netto en Natuurdoelen, POP2*. Stand van zaken realisatie netto EHS per 7 juli 2004. Vaststelling Provinciaal Omgevingsplan Drenthe. P
- Provincie Drenthe, Dienst Ruimte en Groen. *Waarnemingenarchief*. Waarin opgenomen gegevens van de Werkgroep Amfibieën en Reptielen Drenthe (WARD) en Werkgroep Florakartering Drenthe (WFD).
- RAVON (2006). Reptielen, Amfibieën, Vissenonderzoek Nederland (www.ravon.nl)
- RAVON (2005). *Gegevens inhaalslag 2005*. Drenthe.
- SOVON Vogelonderzoek Nederland (2002). *Atlas van de Nederlandse Broedvogels 1998 tot 2000*. – Nederlandse Fauna 5. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij en European Invertebrate Survey–Nederland, Leiden.
- Werkgroep florakartering Drenthe (1999). *Atlas van de Drentse Flora*.

BIJLAGEN

BIJLAGE I: UITSNEDE UIT DE POP II-KAART 7 'ECOLOGISCHE STRUCTUREN'

BIJLAGE II: UITSNEDE UIT DE 'STRATEGIEKAART LANDSCHAP'

BIJLAGE III: SOORTENLIJST

Soort	Terreingebruik /Aantal	Locatie	Status
> FLORA			
Brede wespenorchis	Lokaal	Zie kaartbijlage	FFW-Lijst 1
Grasklokje	Ingezaaide wegbermen	Zie kaartbijlage	FFW-Lijst 1
Kattendoorn	Ingezaaide wegbermen	Zie kaartbijlage	RL4
Kleine maagdenpalm	Lokaal	Zie kaartbijlage	FFW-Lijst 1
Koningsvaren	Lokaal	Zie kaartbijlage	FFW-Lijst 1
Korenbloem	Ingezaaide wegbermen	Zie kaartbijlage	RL4
Krabbenscheer	Aangelegde vijver bij bedrijf	Zie kaartbijlage	RL4
Steenanjer	Ingezaaide wegbermen	Zie kaartbijlage	FFW-Lijst 2 / RL3
Wateraardbei	Lokaal	Zie kaartbijlage	RL4
Waterdriehblad	Aangelegde vijver bij bedrijf	Zie kaartbijlage	FFW-Lijst 2 / RL4
Wilde marjolein	Ingezaaide wegbermen	Zie kaartbijlage	FFW-Lijst 2
Zwanebloem	Lokaal	Zie kaartbijlage	FFW-Lijst 1
> ZOOGDIEREN			
Gewone dwergvleermuis	Mogelijk vaste verblijfplaats, vliegroute en foeragerend	Langs groenstructuren Zie ook kaartbijlage	FFW - Lijst 3/ HR IV
Laatvlieger	Mogelijk vaste verblijfplaats, vliegroute en foeragerend	Langs groenstructuren Zie ook kaartbijlage	FFW - Lijst 3 / HR IV
Rosse vleermuis	Mogelijk vaste verblijfplaats, vliegroute en foeragerend	Verspreid	FFW - Lijst 3 / HR IV
Watervleermuis	Mogelijk vaste verblijfplaats, vliegroute en foeragerend	Langs watergangen Zie ook kaartbijlage	FFW - Lijst 3 / HR IV
Meervleermuis	Mogelijk vaste verblijfplaats en aangetoonde jachtroute	Langs watergangen Zie ook kaartbijlage	FFW - Lijst 3 / HR II en IV
Ruige dwergvleermuis	Mogelijk vaste verblijfplaats, vliegroute en foeragerend	Langs groenstructuren Zie ook kaartbijlage	FFW - Lijst 3 / HR IV
Aardmuis	Voortplantend	Verspreid	FFW - Lijst 1
Bosmuis	Voortplantend	Verspreid	FFW - Lijst 1
Bruine rat	Voortplantend	Verspreid	-
Bunzing	Mogelijk voortplantend	Verspreid	FFW - Lijst1
Dwergmuis	Voortplantend	Verspreid	FFW - Lijst 1
Egel	Voortplantend	Verspreid	FFW - Lijst 1
Hermelijn	Mogelijk voortplantend	Verspreid	FFW - Lijst 1
Huismuis	Voortplantend	Verspreid	-
Huisspitsmuis	Voortplantend	Verspreid	FFW - Lijst 1
Konijn	Voortplantend	Verspreid	FFW - Lijst 1
Mol	Voortplantend	Verspreid	FFW - Lijst 1
Muskusrat	Voortplantend	Verspreid	-
Rosse woelmuis	Voortplantend	Verspreid	FFW - Lijst 1
Steenmarter	Mogelijk aanwezig	Verspreid	FFW - Lijst 2
Tweekleurige bosspitsmuis	Voortplantend	Verspreid	FFW - Lijst 1
Veldmuis	Voortplantend	Verspreid	FFW - Lijst 1
Wezel	Mogelijk voortplantend	Verspreid	FFW - Lijst 1
Woelrat	Mogelijk voortplantend	Verspreid	FFW - Lijst 1
> BROEDVOGELS			
Boerenzwaluw	Mogelijk broedend	Buiten plangebied	FFW - Lijst 2,3 / RL4
Boomklever	Mogelijk broedend	Boschages	FFW - Lijst 2,3
Boomkruiper	Mogelijk broedend	Boschages	FFW - Lijst 2,3
Bosrietzanger	Mogelijk broedend	Oevers watergangen	FFW - Lijst 2,3
Ekster	Mogelijk broedend	Boschages	FFW - Lijst 2,3
Fitis	Mogelijk broedend	Boschages	FFW - Lijst 2,3

Grasmus	Mogelijk broedend	Ruigte	FFW - Lijst 2,3
Groenling	Mogelijk broedend	Bosschages	FFW - Lijst 2,3
Grote bonte specht	Mogelijk broedend	Bosschages	FFW - Lijst 2,3
Heggemus	Mogelijk broedend	Bosschages	FFW - Lijst 2,3
Houtduif	Mogelijk broedend	Bosschages	FFW - Lijst 2,3
Huismus	Mogelijk broedend	Bebouwing	FFW - Lijst 2,3 / RL4
Kneu	Mogelijk broedend	Bosschages	FFW - Lijst 2,3 / RL4
Koolmees	Mogelijk broedend	Bosschages	FFW - Lijst 2,3
Meerkoet	Broedend	Watergangen	FFW - Lijst 2,3
Merel	Mogelijk broedend	Bosschages	FFW - Lijst 2,3
Pimpelmees	Mogelijk broedend	Bosschages	FFW - Lijst 2,3
Rietgors	Mogelijk broedend	Oevers watergangen	FFW - Lijst 2,3
Roodborst	Mogelijk broedend	Bosschages	FFW - Lijst 2,3
Tijftjaf	Mogelijk broedend	Bosschages	FFW - Lijst 2,3
Vlaamse gaai	Mogelijk broedend	Bosschages	FFW - Lijst 2,3
Waterhoen	Mogelijk broedend	Oevers watergangen	FFW - Lijst 2,3
Wilde eend	Mogelijk broedend	Oevers watergangen	FFW - Lijst 2,3
Winterkoning	Mogelijk broedend	Bosschages	FFW - Lijst 2,3
Witte kwikstaart	Mogelijk broedend	Bebouwing	FFW - Lijst 2,3
Zwarte kraai	Mogelijk broedend	Bosschages	FFW - Lijst 2,3
Zwarte mees	Mogelijk broedend	Bosschages	FFW - Lijst 2,3
Zwarte roodstaart	Mogelijk broedend	Bebouwing	FFW - Lijst 2,3
Zwartkop	Mogelijk broedend	Bosschages	FFW - Lijst 2,3

> AMFIBIEËN EN REPTIELEN

Bastaardkikker (voorheen Middelste groene kikker)	Voortplantend en overwinterend	Watergangen	FFW - Lijst 1
Bruine kikker	Voortplantend en overwinterend	Watergangen en strooisellaag	FFW - Lijst 1
Gewone pad	Voortplantend en overwinterend	Watergangen en strooisellaag	FFW - Lijst 1
Kleine watersalamander	Mogelijk voortplantend en overwinterend	Watergangen en strooisellaag	FFW - Lijst 1
Poelkikker	Voortplantend overwinterend	Watergangen	FFW - Lijst 3 / HR IV / RL3

> VISSEN

Zeelt	Voortplantend	Zie kaartbijlage	-
Tiendoomige stekelbaars	Voortplantend	Zie kaartbijlage	-
Driedoornig stekelbaars	Voortplantend	Zie kaartbijlage	-
Snoek	Voortplantend	Industriehaven	-
Baars	Voortplantend	Industriehaven	-

> ONGEWERVELDEN

Dagvlinders

Groot dikkopje	Aanwezig	Verspreid	-
Bruin zandoogje	Aanwezig	Verspreid	-
Hooibeestje	Aanwezig	Verspreid	-
Kleine vos	Aanwezig	Verspreid	-

Libellen

Lantaarntje	Aanwezig	Verspreid	-
Vuurjuffer	Aanwezig	Verspreid	-
Grote keizerlibel	Aanwezig	Verspreid	-
Gewone oeverlibel	Aanwezig	Verspreid	-

Legenda soortenlijst:

Beschermingsregiem Flora- en faunawet (FFW):

Lijst 1: 'Algemene soorten' waarvoor veelal automatisch vrijstelling geldt;

Lijst 2: 'Overige soorten' waarvoor vrijstelling geldt, mits activiteiten voldoen aan goedgekeurde gedragscode;

Lijst 3: Soorten van Bijlage IV HR/ bijlage 1 AMvB artikel 75 FFW, waarvoor alleen onder strikte voorwaarden vrijstelling mogelijk is.

Tijdens hun broedseizoen zijn vogels strikter beschermd (lijst 3) dan buiten deze periode (lijst 2)

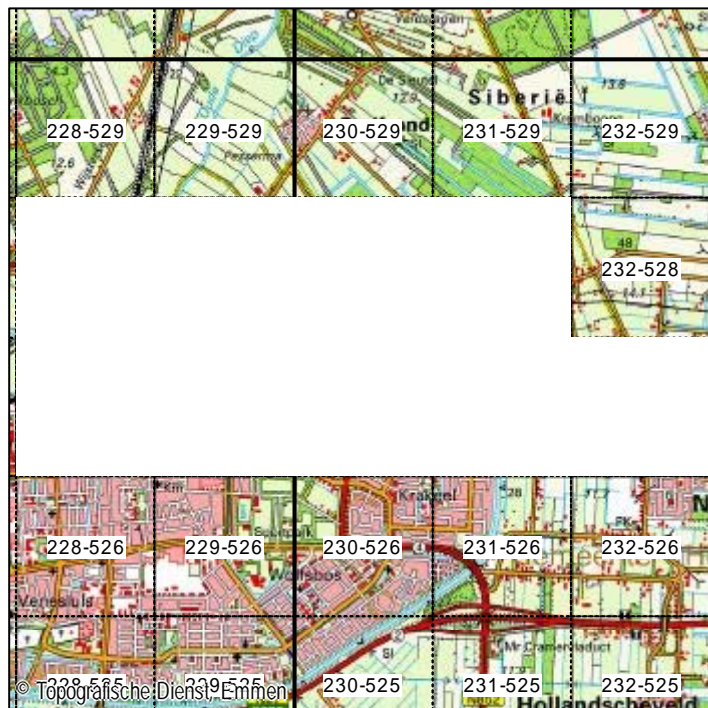
HR II/ HR IV en HR V verwijzen naar de bijlagen uit de Europese Habitatrichtlijn

RL 0 t/m RL 4 verwijzen naar de status op de Rode Lijsten:

0= Verdwenen; 1= Ernstig bedreigd; 2= Bedreigd; 3= Kwetsbaar; 4= Gevoelig

BIJLAGE IV: RAPPORTAGE NATUURLOKET

Globale verspreidingsgegevens van beschermde en bedreigde soorten uit de vier kilometerhokken waar het plangebied in is gelegen (www.natuurloket.nl).

Rapportage voor kilometerhok X:228 / Y:527							
Soortgroep	FF*	FF23*	H/V*	RL*	Volledigheid*	Detail*	Actualiteit*
Vaatplanten	2			1	goed	-	1975-1990
Mossen					niet onderzocht		1996-2006
Korstmossen					niet onderzocht		1991-2006
Paddestoelen					slecht		1990-2005
Zoogdieren					niet onderzocht		1995-2005
Broedvogels		38		4	goed	0%	1994-2005
Watervogels		2	1		matig	0%	96/97-03/04
Reptielen					niet onderzocht		1991-2005
Amfibieën					niet onderzocht		1991-2005
Vissen					niet onderzocht		1991-2005
Dagvlinders					goed		1995-2005
Nachtvlinders					niet onderzocht		1980-2005
Libellen					matig		1991-2005
Sprinkhanen					goed		1991-2005
Overige ongewervelden					niet onderzocht		1991-2005

* Legenda

FF = Flora- en faunawet lijst 1 / lijst 2+3
H/V = Habitatrictlijn (alleen bijlage 1 en 2) of Vogelrichtlijn
RL = Rode Lijst
 (#) = tevens meetnetgegevens verzameld.

Volledigheid onderzoek: Hiermee wordt aangegeven of op basis van de gebrachte bezoeken een volledig overzicht is te verwachten van de soorten van de betreffende soortgroep. Een **toelichting** op deze categorieën kunt u vinden onderaan deze rapportage.

Actualiteit: per groep is aangegeven uit welke periode de gegevens zijn opgenomen.

■ niet van toepassing

Landelijke vegetatiedatabank: [gegevens inzien van dit hok](#)

Rapportage voor kilometerhok X:228 / Y:528

Soortgroep	FF*	FF23*	H/V*	RL*	Volledigheid*	Detail*	Actualiteit*
Vaatplanten				2	goed	-	1975-1990
Mossen					niet onderzocht		1996-2006
Korstmossen					niet onderzocht		1991-2006
Paddestoelen				1	slecht	0%	1990-2005
Zoogdieren					niet onderzocht		1995-2005
Broedvogels					niet onderzocht		1994-2005
Watervogels		2	1		matig	0%	96/97-03/04
Reptielen					niet onderzocht		1991-2005
Amfibieën					niet onderzocht		1991-2005
Vissen					niet onderzocht		1991-2005
Dagvlinders					redelijk		1995-2005
Nachtvlinders					niet onderzocht		1980-2005
Libellen					niet onderzocht		1991-2005
Sprinkhanen					goed		1991-2005
Overige ongewervelden					niet onderzocht		1991-2005

Rapportage voor kilometerhok X:229 / Y:527

Soortgroep	FF*	FF23*	H/V*	RL*	Volledigheid*	Detail*	Actualiteit*
Vaatplanten				1	goed	-	1975-1990
Mossen					niet onderzocht		1996-2006
Korstmossen					niet onderzocht		1991-2006
Paddestoelen					slecht		1990-2005
Zoogdieren					niet onderzocht		1995-2005
Broedvogels					niet onderzocht		1994-2005
Watervogels					niet onderzocht		96/97-03/04
Reptielen					niet onderzocht		1991-2005
Amfibieën					niet onderzocht		1991-2005
Vissen					niet onderzocht		1991-2005
Dagvlinders					slecht		1995-2005
Nachtvlinders					niet onderzocht		1980-2005
Libellen					niet onderzocht		1991-2005
Sprinkhanen					slecht		1991-2005
Overige ongewervelden					niet onderzocht		1991-2005

Rapportage voor kilometerhok X:229 / Y:528

Soortgroep	FF*	FF23*	H/V*	RL*	Volledigheid*	Detail*	Actualiteit*
Vaatplanten	2			2	goed	-	1975-1990
Mossen					niet onderzocht		1996-2006
Korstmossen					niet onderzocht		1991-2006
Paddestoelen				1	slecht	0%	1990-2005
Zoogdieren					niet onderzocht		1995-2005
Broedvogels		37		6	goed	0%	1994-2005
Watervogels					niet onderzocht		96/97-03/04
Reptielen					niet onderzocht		1991-2005
Amfibieën					niet onderzocht		1991-2005
Vissen					niet onderzocht		1991-2005
Dagvlinders					redelijk		1995-2005
Nachtvlinders					niet onderzocht		1980-2005
Libellen					niet onderzocht		1991-2005
Sprinkhanen					niet onderzocht		1991-2005
Overige ongewervelden					niet onderzocht		1991-2005

Rapportage voor kilometerhok X:230 / Y:527

Soortgroep	FF*	FF23*	H/V*	RL*	Volledigheid*	Detail*	Actualiteit*
Vaatplanten	2			1	goed	-	1975-1990
Mossen					niet onderzocht		1996-2006
Korstmossen					niet onderzocht		1991-2006
Paddestoelen				1	slecht	0%	1990-2005
Zoogdieren					niet onderzocht		1995-2005
Broedvogels					niet onderzocht		1994-2005
Watervogels					niet onderzocht		96/97-03/04
Reptielen					niet onderzocht		1991-2005
Amfibieën					niet onderzocht		1991-2005
Vissen					niet onderzocht		1991-2005
Dagvlinders					goed		1995-2005
Nachtvlinders					matig		1980-2005
Libellen					niet onderzocht		1991-2005
Sprinkhanen					goed		1991-2005
Overige ongewervelden					niet onderzocht		1991-2005

Rapportage voor kilometerhok X:230 / Y:528

Soortgroep	FF*	FF23*	H/V*	RL*	Volledigheid*	Detail*	Actualiteit*
Vaatplanten	1			1	goed	-	1975-1990
Mossen					niet onderzocht		1996-2006
Korstmossen					niet onderzocht		1991-2006
Paddestoelen				2	slecht	0%	1990-2005
Zoogdieren					niet onderzocht		1995-2005
Broedvogels		53		7	matig	0%	1994-2005
Watervogels					niet onderzocht		96/97-03/04
Reptielen					niet onderzocht		1991-2005
Amfibieën					niet onderzocht		1991-2005
Vissen					niet onderzocht		1991-2005
Dagvlinders					redelijk		1995-2005
Nachtvlinders					niet onderzocht		1980-2005
Libellen					niet onderzocht		1991-2005
Sprinkhanen					goed		1991-2005
Overige ongewervelden					niet onderzocht		1991-2005

Rapportage voor kilometerhok X:231 / Y:527

Soortgroep	FF*	FF23*	H/V*	RL*	Volledigheid*	Detail*	Actualiteit*
Vaatplanten	1			1	goed	-	1975-1990
Mossen					niet onderzocht		1996-2006
Korstmossen					niet onderzocht		1991-2006
Paddestoelen					niet onderzocht		1990-2005
Zoogdieren					niet onderzocht		1995-2005
Broedvogels		26		2	goed	0%	1994-2005
Watervogels		10	3		matig	0%	96/97-03/04
Reptielen					niet onderzocht		1991-2005
Amfibieën					niet onderzocht		1991-2005
Vissen					niet onderzocht		1991-2005
Dagvlinders					redelijk		1995-2005
Nachtvlinders					niet onderzocht		1980-2005
Libellen					niet onderzocht		1991-2005
Sprinkhanen					goed		1991-2005
Overige ongewervelden					niet onderzocht		1991-2005

Rapportage voor kilometerhok X:231 / Y:528

Soortgroep	FF*	FF23*	H/V*	RL*	Volledigheid*	Detail*	Actualiteit*
Vaatplanten	2			2	goed	-	1975-1990
Mossen					niet onderzocht		1996-2006
Korstmossen					niet onderzocht		1991-2006
Paddestoelen					slecht		1990-2005
Zoogdieren					niet onderzocht		1995-2005
Broedvogels					niet onderzocht		1994-2005
Watervogels					niet onderzocht		96/97-03/04
Reptielen					niet onderzocht		1991-2005
Amfibieën	1				slecht	51-100%	1991-2005
Vissen					niet onderzocht		1991-2005
Dagvlinders					redelijk		1995-2005
Nachtvlinders					niet onderzocht		1980-2005
Libellen					niet onderzocht		1991-2005
Sprinkhanen					goed		1991-2005
Overige ongewervelden					niet onderzocht		1991-2005

Rapportage voor kilometerhok X:232 / Y:527

Soortgroep	FF*	FF23*	H/V*	RL*	Volledigheid*	Detail*	Actualiteit*
Vaatplanten					matig	-	1975-1990
Mossen					niet onderzocht		1996-2006
Korstmossen					niet onderzocht		1991-2006
Paddestoelen					niet onderzocht		1990-2005
Zoogdieren					niet onderzocht		1995-2005
Broedvogels		1		1	slecht	0%	1994-2005
Watervogels					niet onderzocht		96/97-03/04
Reptielen					niet onderzocht		1991-2005
Amfibieën					slecht		1991-2005
Vissen					niet onderzocht		1991-2005
Dagvlinders					redelijk		1995-2005
Nachtvlinders					niet onderzocht		1980-2005
Libellen					niet onderzocht		1991-2005
Sprinkhanen					goed		1991-2005
Overige ongewervelden					niet onderzocht		1991-2005

BIJLAGE V: GEGEVENS PROVINCIE DRENTHE

Informatiesysteem Natuur en Landschap
Provincie Drenthe, Productgroep Landelijk gebied
Westerbrink 1, 9405 BJ ASSEN
0592-365509

Gegevensaanvraag gebied: Hoogeveen 3 locaties (12 km-hokken)
23-1-2006

FLORA

Uit aangegeven km-hokken bekende soorten, opgenomen in de **Flora- en faunawet** op basis van de Atlas van de Drentse flora (1999, gegevens over de periode 1970-1995):
Hok 228000 526000

1377 Kleine maagdenpalm
Hok 228000 527000
187 Gewone dotterbloem
460 Brede wespenorchis
Hok 228000 528000
187 Gewone dotterbloem
Hok 229000 526000
1377 Kleine maagdenpalm
Hok 229000 528000
171 Zwanebloem
187 Gewone dotterbloem
Hok 230000 526000
171 Zwanebloem
Hok 230000 527000
171 Zwanebloem
908 Koningsvaren
Hok 230000 528000
908 Koningsvaren
Hok 231000 527000
171 Zwanebloem
Hok 231000 528000
908 Koningsvaren
1377 Kleine maagdenpalm
Hok 232000 527000
908 Koningsvaren

Uit aangegeven km-hokken bekende soorten, opgenomen op **Rode lijst 2000** (LNV, december 2004), op basis van de Atlas van de Drentse flora (1999, gegevens over de periode 1970-1995):

Hok 228000 526000
279 Korenbloem
Hok 228000 527000
360 Riempjes
Hok 228000 528000
441 Brede waterpest
1258 Blauwe knoop
Hok 229000 526000
2316 Stijve ogentroost
Hok 229000 527000
2316 Stijve ogentroost
Hok 229000 528000

346 Wateraardbei
 588 Bosdroogbloem
 1255 Krabbescheer
 Hok 230000 526000
 1255 Krabbescheer
 Hok 230000 527000
 279 Korenbloem
 Hok 230000 528000
 985 Spits fonteinkruid
 Hok 231000 527000
 997 Stomp fonteinkruid
 Hok 231000 528000
 997 Stomp fonteinkruid
 1243 Akkerandoorn

AMFIBIEËN EN REPTIELEN

Alle sinds 1980 in aangegeven km-hokken waargenomen soorten (opgenomen in **Flora- en faunawet**)

Hok 228000 527000
 231 Gewone pad
 Hok 229000 526000
 114 Kleine watersalamander
 Hok 229000 528000
 252 Bruine kikker
 Hok 230000 526000
 259 Groene kikker complex
 Hok 230000 527000
 231 Gewone pad
 252 Bruine kikker
 259 Groene kikker complex
 Hok 230000 528000
 231 Gewone pad
 Hok 231000 527000
 252 Bruine kikker
 259 Groene kikker complex
 Hok 231000 528000
 231 Gewone pad
 252 Bruine kikker
 259 Groene kikker complex
 511 Ringslang
 Hok 232000 527000
 252 Bruine kikker
 259 Groene kikker complex

Sinds 1980 in aangegeven km-hokken waargenomen soorten, vermeld in de **Europese Habitat-richtlijn: geen**

Sinds 1980 in aangegeven km-hokken waargenomen soorten, opgenomen op de **Rode lijst**

Hok 231000 528000
 511 Ringslang

BIJLAGE VI: INVENTARISATIEKAARTEN A3

Natuurwaardenonderzoek bedrijventerrein de Wieken, deelkaart WEST

INVENTARISATIEKAART FLORA

LEGENDA

- BWo = Brede wespenorchis (*Epipactis helleborine*)
- Kv = Koningsvaren (*Osmunda trifida*)
- Kb = Korenbloem (*Centaurea cyanus*)
- Kr = Krabbescheer (*Stratiotes aloides*)
- Wa = Wateraardbei (*Potentilla palustris*)
- Wd = Waterdrieblad (*Menyanthes trifoliata*)
- Zb = Zwanenbloem (*Butomus umbellatus*)

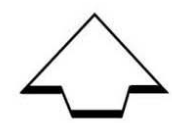
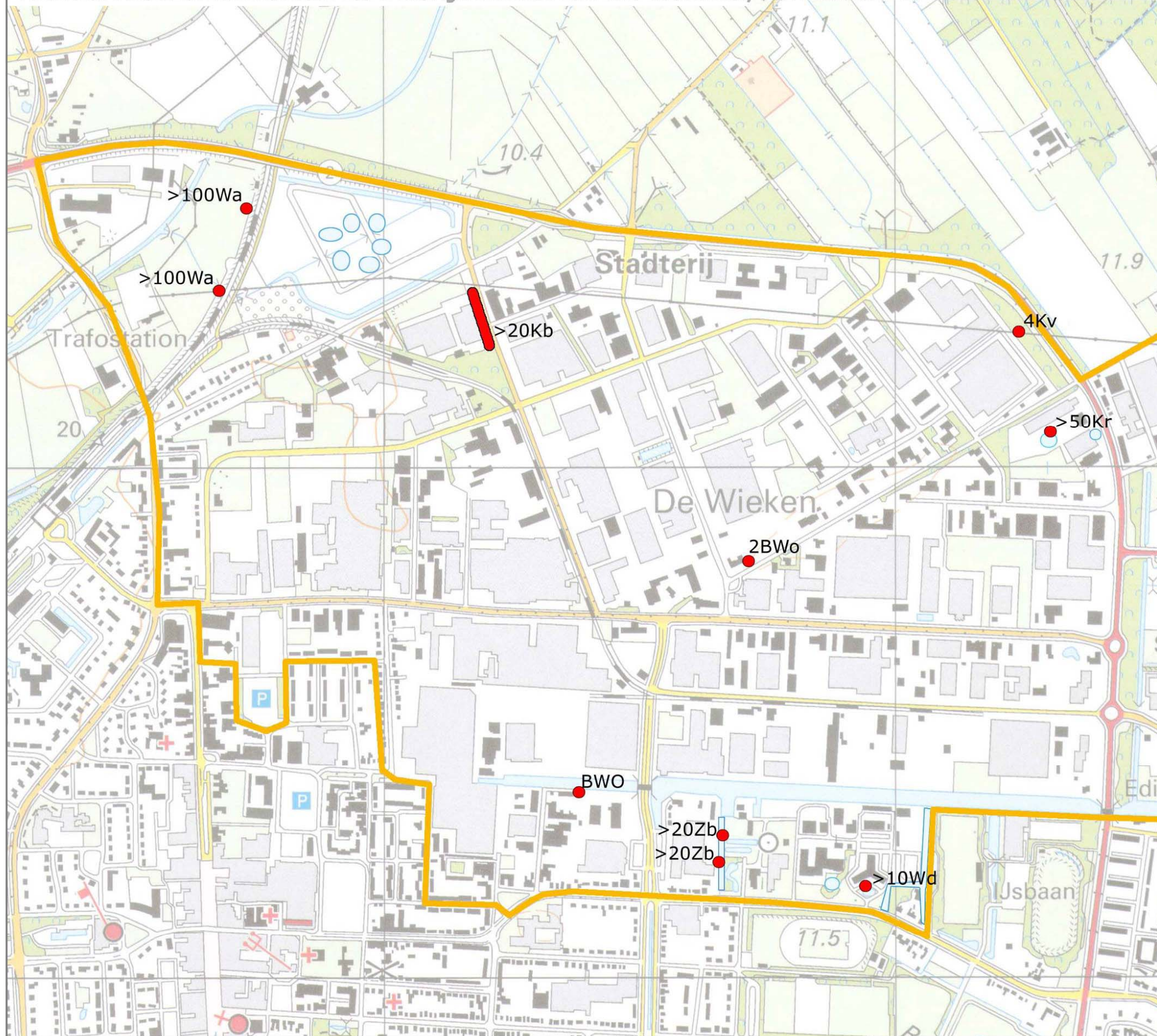
● Waarneming flora

▬ Ingezaaide wegberm met Korenbloem als bijzonder plantensoort (Rode Lijst)

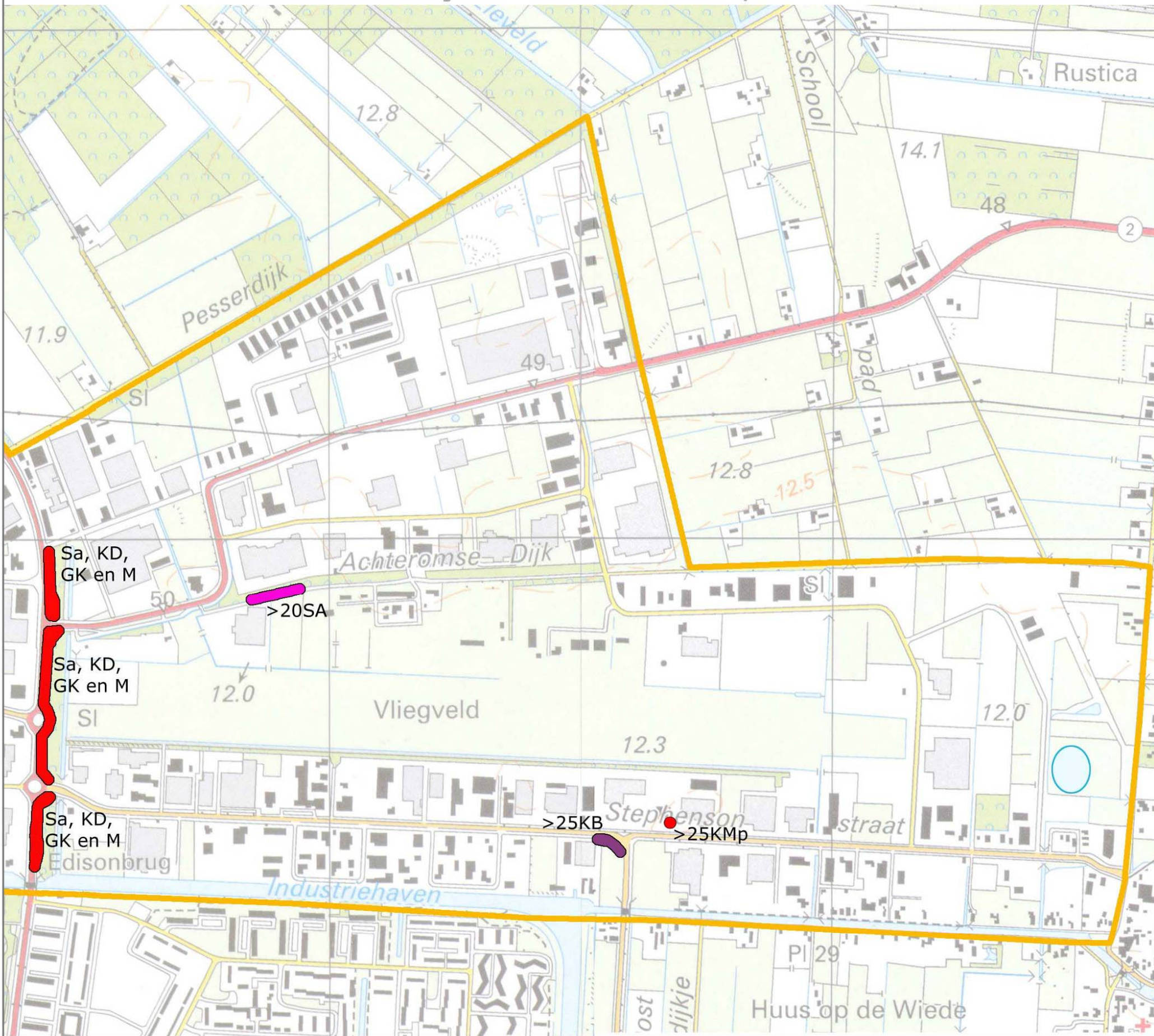
▬ Projectgrens

inventarisatie	def.tek.
22-06-2005	
19-07-2005	
17-07-2006	11-08-2006

© ECOGROEN ADVIES BV 2006

Natuurwaardenonderzoek bedrijventerrein de Wieken, deelkaart OOST

INVENTARISATIEKAART FLORA

LEGENDA

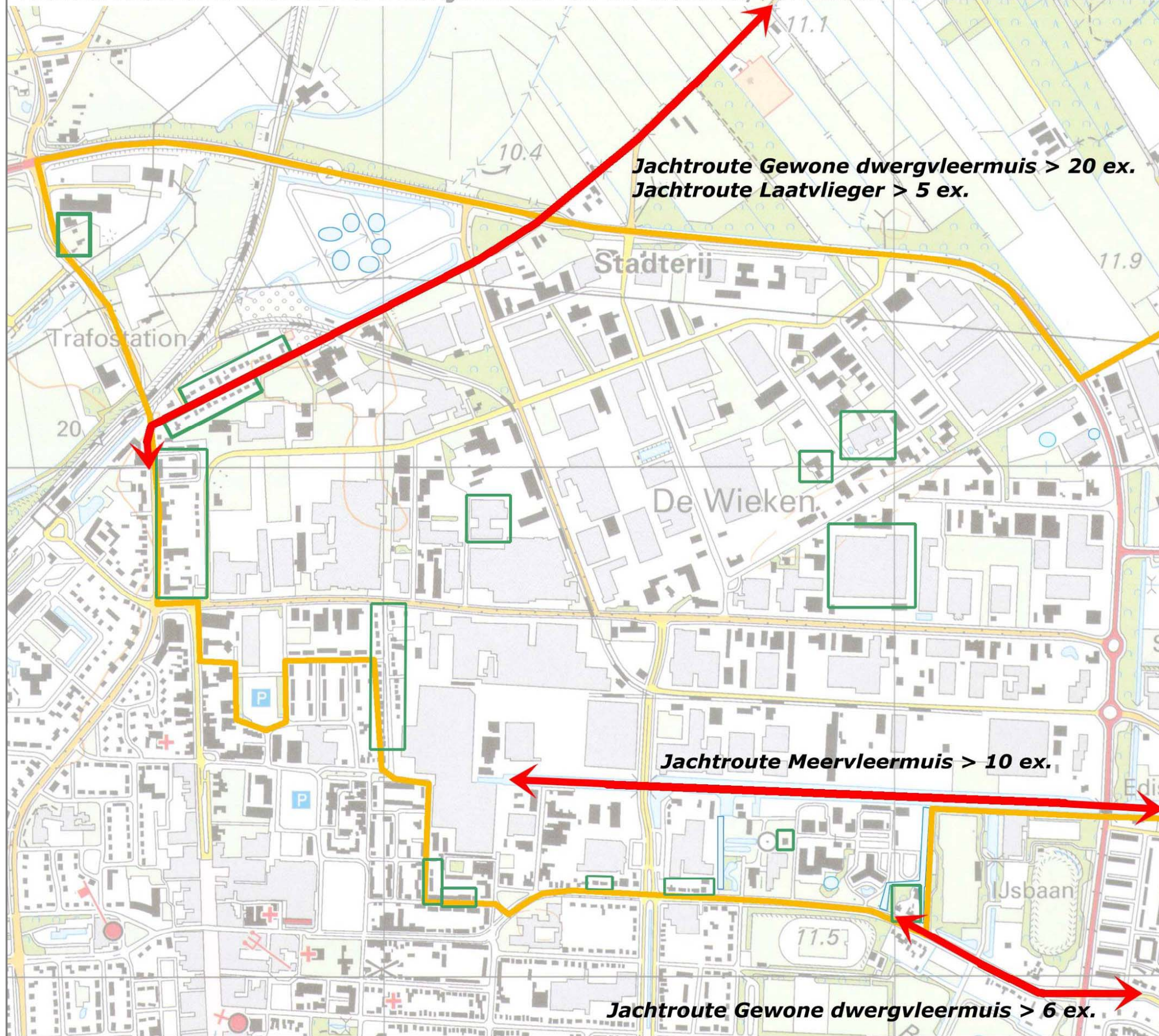
- GK = Grasklokje
- KD = Kattendoorn
- KB = Korenbloem
- KMp = Kleine maagdenpalm
- M = Marjolein
- SA = Steenanjer

- Waarneming flora
- Ingezaaide wegberm met bijzondere plantensoorten als, Steenanjer, Kattendoorn, Grasklokje en Marjolein.
- Ingezaaide wegberm met Steenanjer als bijzondere plantensoort.
- Berm met Korenbloem als bijzonder plantensoort op een onnatuurlijke standplaats.

Projectgrens

inventarisatie	def.tek.
22-06-2005	
19-07-2005	
17-07-2006	11-08-2006

Natuurwaardenonderzoek bedrijventerrein de Wieken, deelkaart WEST

BELANGRIJKE ELEMENTEN VOOR VLEERMUIZEN

- Jacht -en of vliegroute van vleermuizen
- Mogelijke vliegroute van vleermuizen
- Potentiele vaste verblijfplaatsen in gebouwen

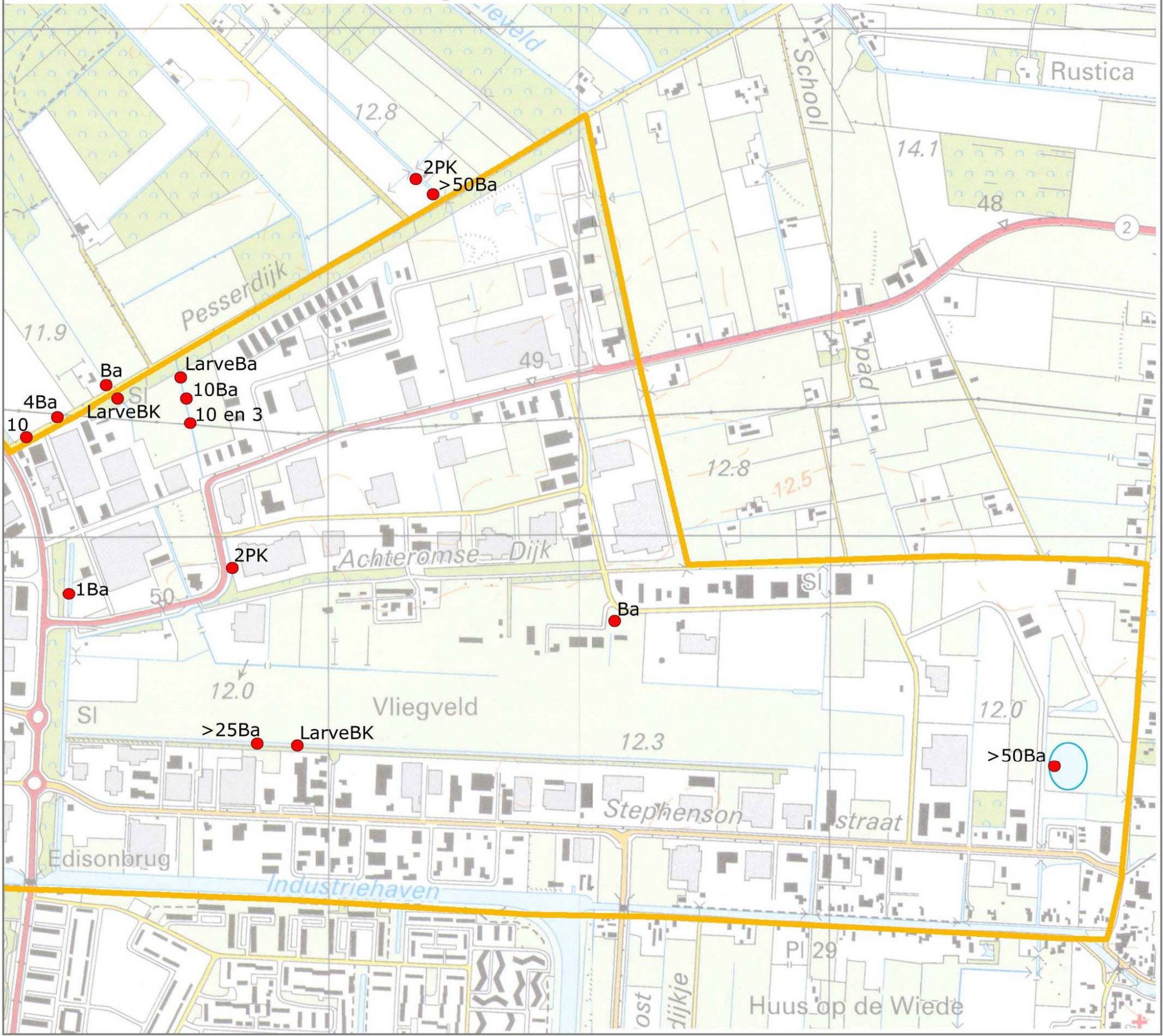

 Projectgrens

inventarisatie	def.tek.
22-06-2005	
19-07-2005	
17-07-2006	11-08-2006

Natuurwaardenonderzoek bedrijventerrein de Wieken, deelkaart OOST

INVENTARISATIEKAART AMFIBIEEN

LEGENDA

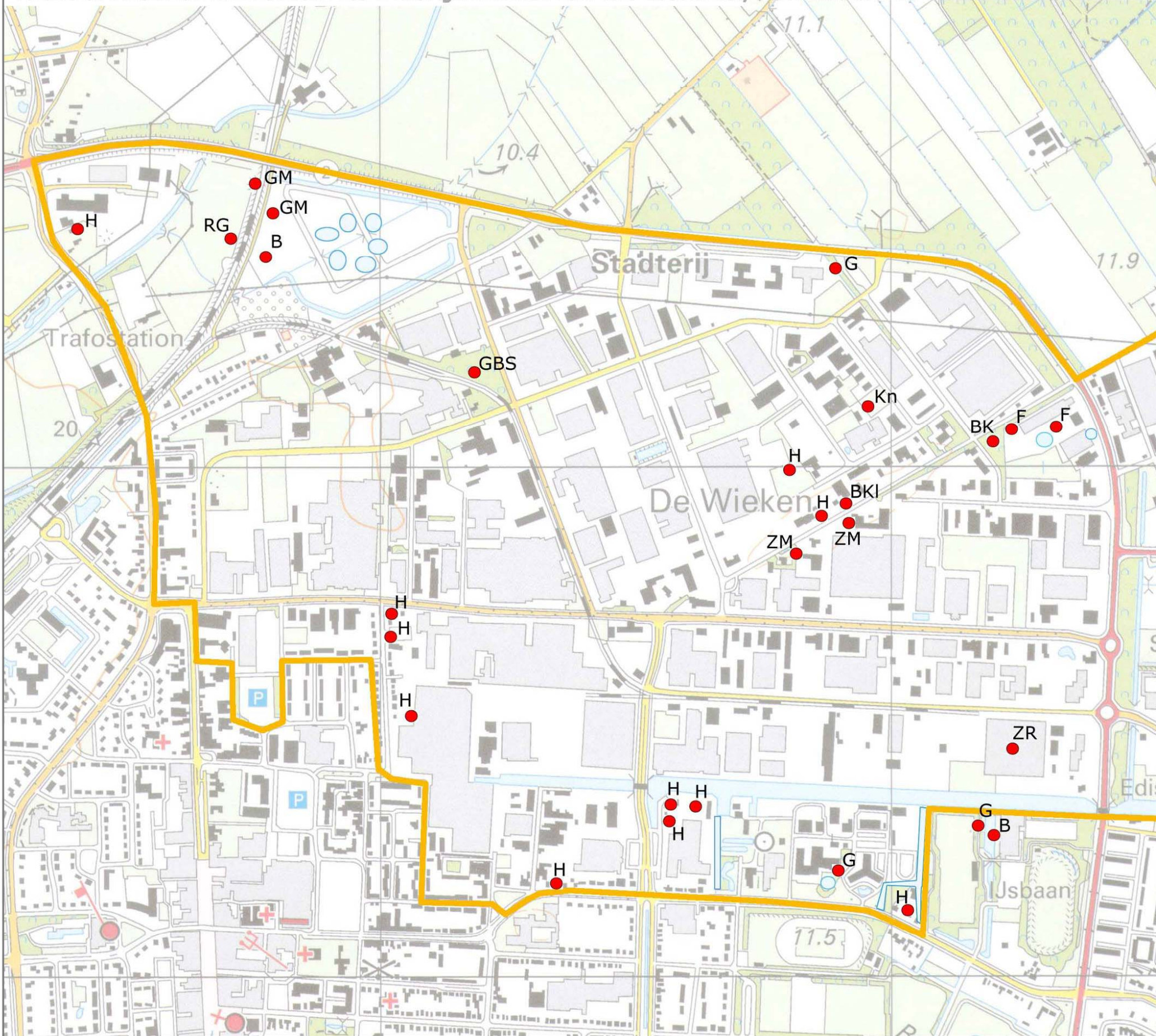
- Vissen*
 3 = Driedoornige stekelbaars
 10 = Tiendoornige stekelbaars
- Amfibieen*
 Ba = Bastaardkikker (voorheen Middelste groene kikker)
 BK = Bruine kikker
 PK = Poelkikker

● Waarneming vis of amfibie

— Projectgrens

inventarisatie def.tek.
 22-06-2005
 19-07-2005
 17-07-2006 11-08-2006

Natuurwaardenonderzoek bedrijventerrein de Wieken, deelkaart WEST

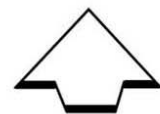
INVENTARISATIEKAART BROEDVOGELS

LEGENDA

- BK = Boomkruiper
- BKl = Boomklever
- B = Bosrietzanger
- F = Fitis
- GM = Grasmus
- G = Groenling
- GBS = Grote bonte specht
- H = Huismus
- Kn = Kneu
- RG = Rietgors
- ZM = Zwarte mees
- ZR = Zwarte roodstaart

● Waarneming broedvogel

N.B.:
Zeer algemeen voorkomende broedvogels als Houtduif, Merel, Vink, Roodborst, Winterkoning, Tjiftjaf etc... zijn niet opgenomen op de inventarisatiekaart broedvogels.

— Projectgrens

inventarisatie	def.tek.
22-06-2005	
19-07-2005	
17-07-2006	11-08-2006

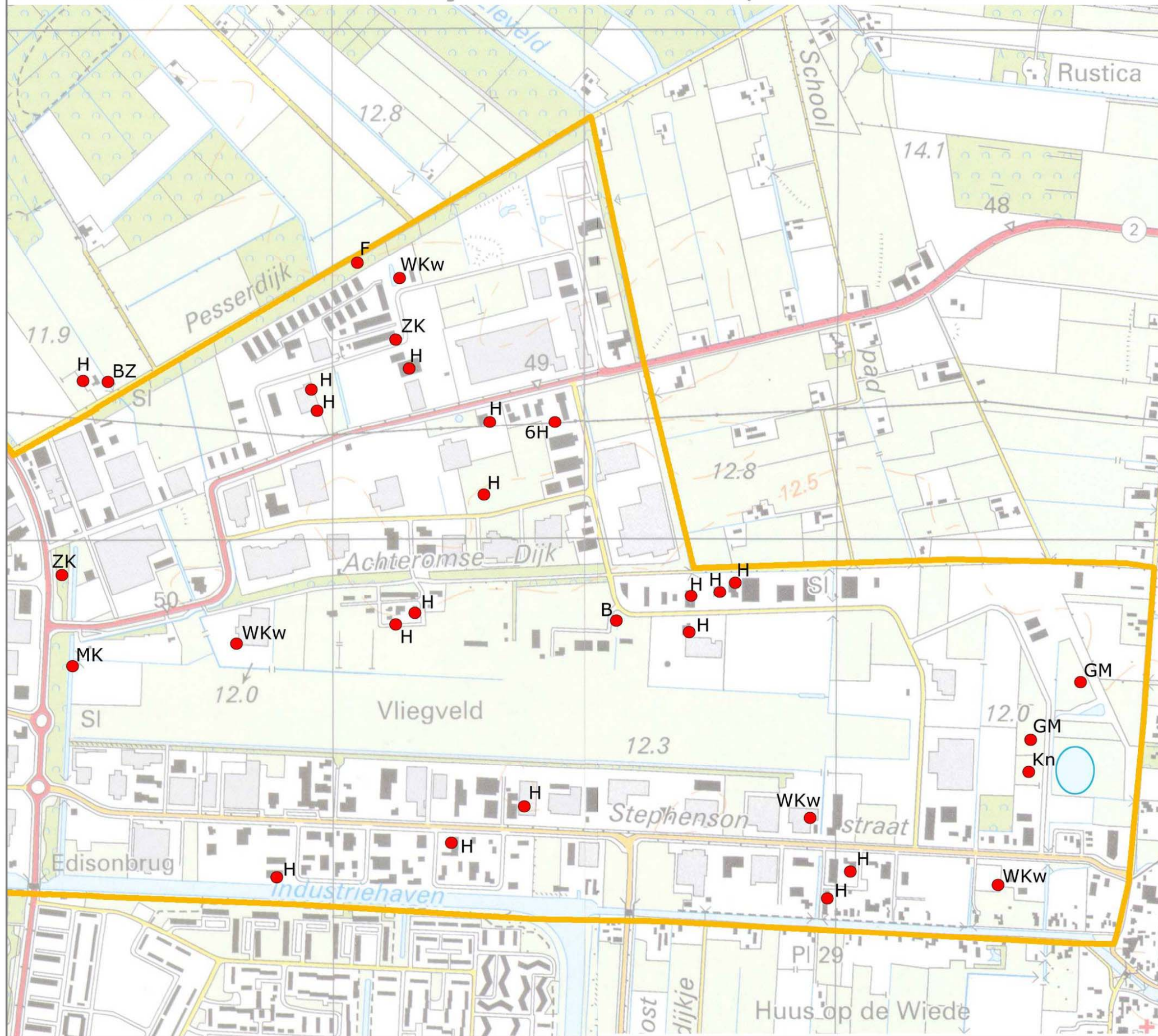
Natuurwaardenonderzoek bedrijventerrein de Wieken, deelkaart OOST

INVENTARISATIEKAART BROEDVOGELS

LEGENDA

B	=	Bosrietzanger
BZ	=	Boerenzwaluw
F	=	Fitis
GM	=	Grasmus
H	=	Huismus
Kn	=	Kneu
MK	=	Meerkoet
WKw	=	Witte kwikstaart
ZK	=	Zwartkop

N.B.:
 Zeer algemeen voorkomende broedvogels als Houtduif, Merel, Vink, Roodborst, Winterkoning, Tjiftjaf etc... zijn niet opgenomen op de inventarisatiekaart broedvogels.

 Projectgrens

inventarisatie	def.tek.
22-06-2005	
19-07-2005	
17-07-2006	11-08-2006

Natuurwaardenonderzoek bedrijventerrein de Wieken, deelkaart WEST

INVENTARISATIEKAART VISSEN EN AMFIBIEËN

LEGENDA

Vissen

Ba = Baars

Ze = Zeelt

Amfibieën

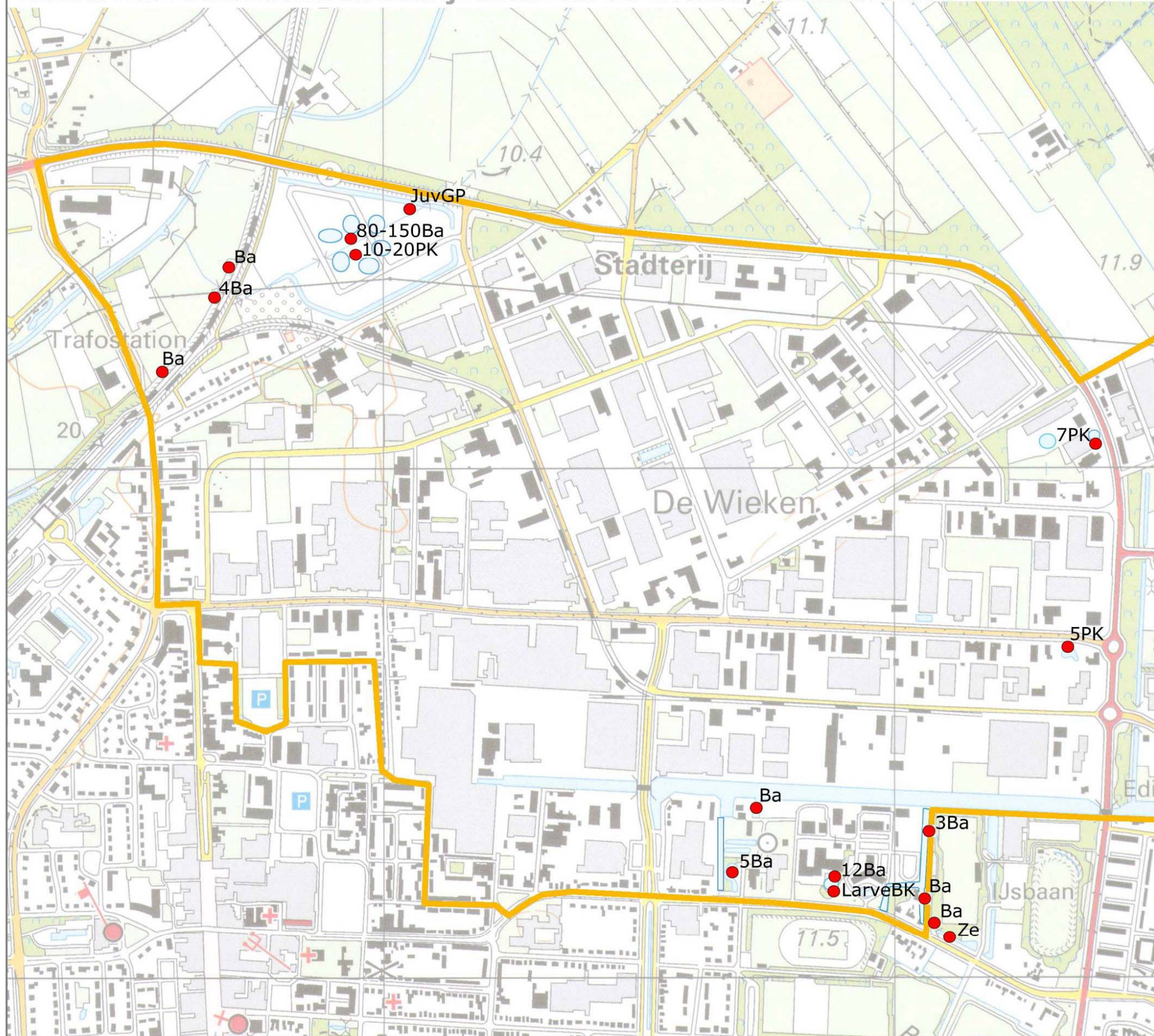
BK = Bruine kikker

Ba = Bastaardkikker (voorheen
Middelste groene kikker)

PK = Poelkikker

GP = Gewone pad

● Waarneming vis of amfibie

— Projectgrens

inventarisatie def.tek.

22-06-2005

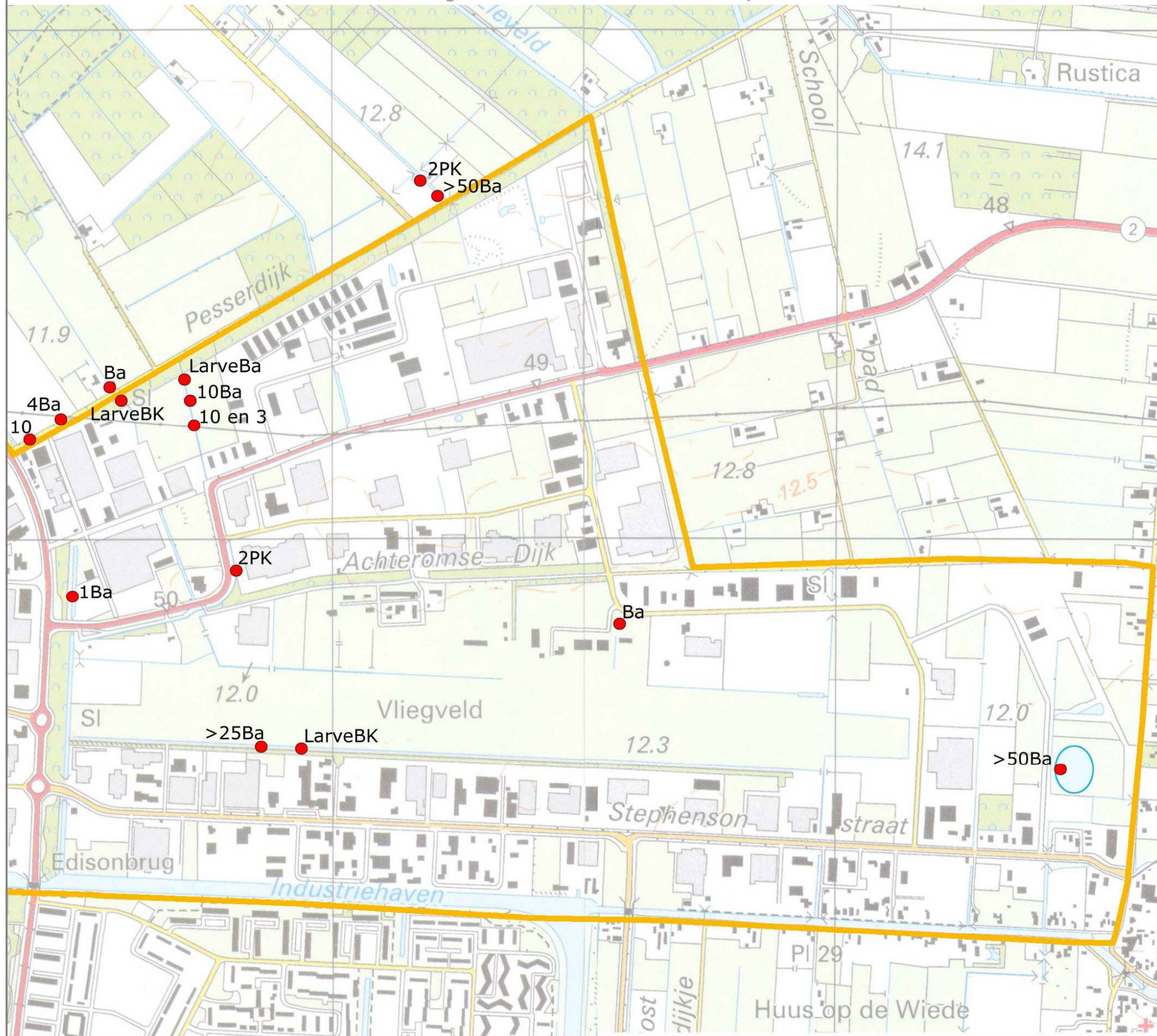
19-07-2005

17-07-2006

11-08-2006

Natuurwaardenonderzoek bedrijventerrein de Wieken, deelkaart OOST

INVENTARISATIEKAART AMFIBIEEN & VISSSEN

LEGENDA

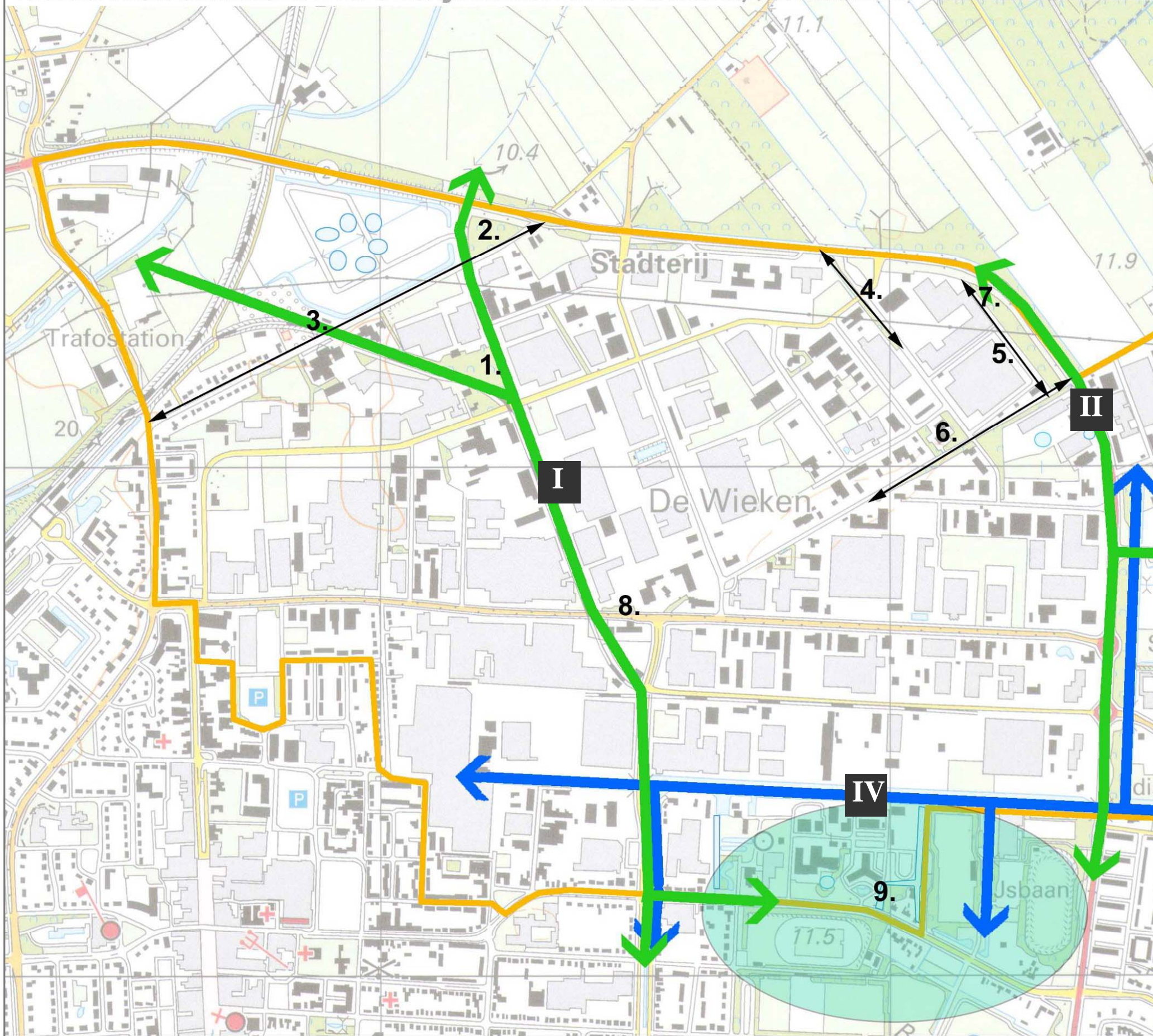
- Vissen*
 3 = Driedoornige stekelbaars
 10 = Tiendoornige stekelbaars
- Amfibieen*
 Ba = Bastaardkikker (voorheen Middelste groene kikker)
 BK = Bruine kikker
 PK = Poelkikker

● Waarneming vis of amfibie

— Projectgrens

inventarisatie def.tek.
 22-06-2005
 19-07-2005
 17-07-2006 11-08-2006

Natuurwaardenonderzoek bedrijventerrein de Wieken, deelkaart WEST

Natuurwaardenadvieskaart

1. Jong loofbosje (zachte berk, zomereik en zwarte els)
2. Jong, loofbosje (zomereik, hazelaar, zwarte els)
- 3.-6. Oude eikenlaan (tweezijdig)
7. Vochtige heidevegetatie
8. Groep oude zomereiken
9. Groene en waterrijke omgeving

- Groene assen, te ontwikkelen of versterken
- Blauwe assen, te ontwikkelen of versterken

 Projectgrens

